

629

Na osnovu člana 15. Zakona o upravi za indirektno oporezivanje ("Službeni glasnik BiH", br. 89/05) i člana 61. stav (2) Zakona o upravi ("Službeni glasnik BiH", br. 32/02, 102/09 i 72/17), direktor Uprave za indirektno oporezivanje donosi

UPUTSTVO**O POJEDNOSTAVLJENOM POSTUPKU PROVOZA ROBE ŽELJEZNICOM****DIO PRVI - OPĆE ODREDBE**

Član 1.

(Predmet)

Ovim uputstvom bliže se propisuju uvjeti, postupak odobravanja i provođenja pojednostavljenog proвозnog postupka u papirnom obliku za robu koja se prevozi željeznicom.

Član 2.

(Pravni osnov)

Pojednostavljeni postupak provoza za robu koja se prevozi željeznicom reguliran je:

- a) odredbama čl. 105. - 114. Zakona o carinskoj politici u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 58/15), (u daljnjem tekstu: Zakon),
- b) odredbama čl. 288. - 302. i 319. - 330. Odluke o provođenju Zakona o carinskoj politici u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 13/19, 54/19 i 21/20), (u daljnjem tekstu: Odluka),
- c) Konvencijom o međunarodnom željezničkom prijevozu (COTIF) ("Službeni glasnik BiH" - Međunarodni ugovori", br. 2/06).

Član 1.

(Predmet)

Ovim uputstvom bliže se propisuju uvjeti, postupak odobravanja i provođenja pojednostavljenog proвозnog postupka u papirnom obliku za robu koja se prevozi željeznicom.

Član 2.

(Pravni osnov)

Pojednostavljeni postupak provoza za robu koja se prevozi željeznicom reguliran je:

- a) odredbama čl. 105. - 114. Zakona o carinskoj politici u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 58/15), (u daljnjem tekstu: Zakon),
- b) odredbama čl. 288. - 302. i 319. - 330. Odluke o provođenju Zakona o carinskoj politici u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 13/19, 54/19 i 21/20), (u daljnjem tekstu: Odluka),
- c) Konvencijom o međunarodnom željezničkom prijevozu (COTIF) ("Službeni glasnik BiH" - Međunarodni ugovori", br. 2/06).

Član 3.

(Upotreba roda)

Izrazi koji su radi preglednosti dati u jednom gramatičkom rodu odnose se bez diskriminacije i na muškarce i na žene.

Član 4.

(Zakoni i drugi propisi)

Ako nije drugačije navedeno, podrazumijeva se da upućivanje u ovom uputstvu na zakone i druge propise uključuje i izmjene i dopune tih zakona i drugih propisa koje stupaju na snagu datumom stupanja na snagu ovog uputstva ili nakon tog datuma.

Član 5.

(Pojmovi i šifre)

U smislu ovog uputstva, pojedini pojmovi i šifre imaju sljedeće značenje:

- a) "CIM" - tovarni list u željezničkom prijevozu i isti je dobijen kao skraćeni akronim od francuskog izraza

"Règles uniformes concernant le contrat de transport international ferroviaire des marchandises" (Sporazum za međunarodni prijevoz robe željeznicom). Upotreba tovarnog lista CIM i primjenjivi postupci opisani su u CIT priručnicima: Uputstvo za upotrebu tovarnog lista CIM i drugi međunarodni tovarni dokumenti i Uputstvo za upotrebu tovarnog lista CIM/SMGS;

- b) "COTIF" ("Convention relative aux transports internationaux ferroviaires") - Konvencija za međunarodni željeznički saobraćaj od 9. maja 1980. godine (u daljnjem tekstu Konvencija). Dodatak B Konvenciji kojim se uspostavljaju zajednička pravila za upotrebu tovarnog lista CIM usvojen je 9. juna 1999. godine, a primjenju se od 1. jula 2006. godine.
- c) Nosilac postupka provoza – ovlašteni željeznički prijevoznik koji prihvata robu za prijevoz sa tovarnim listom CIM.

DIO DRUGI - ODOBRENJE ZA POJEDNOSTAVLJENI POSTUPAK PROVOZA ROBE ŽELJEZNICOM

Član 6.

(Uvjeti i kriteriji za izdavanje odobrenja)

Podnosilac zahtjeva za izdavanje odobrenja za pojednostavljeni postupak provoza robe željeznicom (u daljnjem tekstu: podnosilac zahtjeva), mora ispuniti sljedeće uvjete i kriterije:

- a) podnosilac zahtjeva je željeznički prijevoznik,
- b) podnosilac zahtjeva ima sjedište u carinskom području Bosne i Hercegovine,
- c) podnosilac zahtjeva redovno koristi postupak provoza ili nadležni carinski organ raspolaže saznanjima da on može ispuniti obaveze u okviru tog postupka,
- d) podnosilac zahtjeva nije izvršio teže povrede ili ponovljene povrede carinskih i/ili poreznih propisa.

Član 7.

(Podnošenje zahtjeva)

- (1) Zahtjev za izdavanje odobrenja za pojednostavljeni postupak provoza robe željeznicom podnosi se Sektoru za carine u Središnjem uredu UIO.
- (2) Zahtjev se podnosi se na obrascu iz Priloga I. ovog uputstva. U zahtjev mora biti unijet datum i mora biti potpisan.
- (3) Uz zahtjev, podnosilac zahtjeva podnosi u originalu ili ovjerenj kopiji sljedeće:
 - a) dokaz o upisu pravnog subjekta u sudski registar,
 - b) uvjerenje nadležnog suda da li su podnosilac zahtjeva, njegovo odgovorno lice i lice odgovorno za pojednostavljenje, u posljednje tri godine prije podnošenja zahtjeva, pravosnažno kažnjavani i za koje carinske i porezne prekršaje,
 - c) knjiga ocarinjenih pošiljki K-408, Magacinska knjiga prispjeća K-254, Magacinska knjiga otpravljanja K-117 i Dnevnik primopredaje kola Kol-4,
 - d) evidencije korisnika o započetim/završenim proвозnim postupcima koja mora sadržavati sljedeće podatke: ime željezničke stanice gdje se vodi evidencija, datum i vrijeme unosa u evidencije, broj voza, zemlju otpreme, polazna željeznička stanica, brojeve CIM teretnih listova, datum otpreme, određena željeznička stanica, brojeve vagona, brojeve kontejnera, broj koleta (komada), vrstu koleta, bruto masu robe, naziv robe.

Član 8.

(Donošenje odobrenja)

- (1) Odluku po zahtjevu za izdavanje odobrenja za pojednostavljeni postupak provoza robe željeznicom donosi

Sektor za carine, u roku od tri mjeseca od dana prijema urednog zahtjeva.

- (2) U odobrenju se navode uvjeti i obaveze za korištenje pojednostavljenja, te se određuju operativne i kontrolne mjere.

Član 9.

(Važenje odobrenja)

- (1) Odobrenje važi od datuma na koji podnosilac zahtjeva, odnosno imalac odobrenja primi odobrenje ili se smatra da ga je primio, a carinski organ odobrenje može primjenjivati od navedenog datuma.
- (2) Osim ako je u carinskim propisima drugačije određeno, odobrenje važi bez vremenskog ograničenja.
- (3) Odobrenje važi od datuma koji je različit od datuma iz stava (1) ovog člana u sljedećim slučajevima:
- a) ako će odobrenje povoljno uticati na podnosioca zahtjeva te je podnosilac zahtjeva zatražio drugi datum od kojeg odobrenje važi, u tom slučaju odobrenje važi od datuma koji je zatražio podnosilac zahtjeva pod uvjetom da je taj datum kasniji od datuma od kojeg bi odobrenje važilo u skladu sa stavom (1) ovog člana,
- b) ako je prethodno odobrenje izdato sa vremenskim ograničenjem i jedini je cilj predmetne odluke produžiti njegovo važenje, u tom slučaju odobrenje važi od dana isteka perioda važenja prethodnog odobrenja,
- c) ako početak važenja odobrenja ovisi od toga da podnosilac zahtjeva ispunji određene formalnosti, u tom slučaju odobrenje važi od dana na koji podnosilac zahtjeva primi, ili se smatra da je primio, obavještenje od nadležnog carinskog organa u kojem se navodi da su formalnosti uspješno ispunjene.

Član 10.

(Poništenje, ukidanje i izmjena odobrenja)

- (1) Na poništenje, ukidanje i izmjenu odobrenja primjenjuju se odredbe čl. 297.-301. Odluke.
- (2) Licu kojem je poništeno ili ukinuto odobrenje ne može se izdati novo odobrenje prije isteka tri godine od dana poništenja odnosno prije isteka godinu dana od dana ukidanja odobrenja.

Član 11.

(Osiguranje)

U pojednostavljenom postupku provoza, shodno članu 109. stav (1) tačka c) Zakona ne polaže se osiguranje, osim u slučajevima koje, kada je to potrebno, utvrđuje Upravni odbor UIO.

DIO TREĆI - PRIJEVOZNE ISPRAVE U MEĐUNARODNOM ŽELJEZNIČKOM PROMETU

Član 12.

(Vrste prijevoznih isprava)

- (1) Prijevozne isprave koje se koriste u međunarodnom željezničkom prijevozu su CIM teretni list, CIM teretni list za kombinirani prijevoz i teretni list CIM/SMGS (u daljnjem tekstu: teretni list CIM).
- (2) Sadržaj teretnog lista i ugovor o prijevozu robe uređen je Jedinstvenim pravilima vezanim uz Ugovor o međunarodnom željezničkom prijevozu robe (CIM). Sve odredbe sadržane u ovom uputstvu koje se odnose na CIM teretni list, ako drugačije nije navedeno, odnose se i na CIM teretni list za kombinirani prijevoz.
- (3) U slučaju redovnog prijevoza robe teretni list CIM koristi se kao prijevozna isprava, a u slučaju primjene postupka provoza na osnovu papirnih dokumenata koristi se kao deklaracija za postupak provoza.

- (4) Podaci o korisniku postupka (ex. glavni obveznik) i njegov potpis na provoznoj deklaraciji vidljivi su iz polja 58a i 58b teretnog lista.

- (5) Podaci o predajnom mjestu i datum kada je otpremno željezničko preduzeće preuzelo odgovornost za robu vidljivi su iz podataka pošiljaoca u polju 16 "Preuzimanje" i polju 56 "Prijevoznikove izjave", ukoliko željezničko preduzeće koje preuzima robu utvrdi da stvarno preuzimanje odstupa od podataka navedenih u polju 16.

- (6) Zemlja otpreme, a time i carinski status robe te broj tovarnog lista navedeni su u polju 62 "Identifikacija pošiljke".

Član 13.

(Teretni list CIM)

- (1) Uzorak CIM teretnog lista i uputstvo za njegovo popunjavanje uređeni su Priručnikom o teretnom listu CIM (GLV-CIM). Sastoji se od šest listova označenih brojevima:

Teretni list		Primalac primjerka teretnog lista
Br.	Naziv	
1	Original teretnog lista	Primalac
2	Teretna karta	Prijevoznik (centralno obračunsko mjesto određene željeznice – Kontrola prihoda)
3	Izvještaj o prispjeću / carina	Prijevoznik (određena stanica)
5	Izvještaj o otpremi	Prijevoznik (izuzima ga izlazna pogranična stanica i šalje u centralno obračunsko mjesto-kontrola prihoda)
4	Duplikat teretnog lista	Pošiljalac
6	Kopija izvještaja o otpremi	Prijevoznik – otpremna stanica

- (2) Pošiljka iz otpremne stanice otprema se listovima 1, 2, 3 i 5 teretnog lista CIM.

- (3) Teretni list CIM se može koristiti kao vagonski list CUV, u skladu sa međunarodnim pravilima za vagone. U tom slučaju označi se polje "Vagonski list CUV" (polje 30.) teretnog lista CIM, a koristi se kada se prazni vagoni prevoze kao prijevozna sredstva i prethodno su bili pušteni u slobodan promet. Ukoliko prazni vagoni nisu prethodno bili pušteni u slobodan promet, broj vagona se upisuje u rubriku 18 - Broj vagona i u rubrici 21 - Opis robe i ne koristi se rubrika 30.

- (4) Brojem teretnog lista CIM smatra se 18-cifreni skup podataka iz polja 62 "Identifikacija pošiljke".

Član 14.

(Teretni list CIM za kombinirani prijevoz)

- (1) Uzorak teretnog lista CIM za kombinirani prijevoz i uputstvo za njegovo popunjavanje uređeni su Priručnikom o CIM-ovom teretnom listu za kombinirani prijevoz (GLV-TC). Sastoji se od osam listova označenih brojevima:

Teretni list		Primalac primjerka teretnog lista
Br.	Naziv	
I	Korisnik/predavalac robe	Korisnik koji robu predaje na prijevoz preduzeću za kombinirani prijevoz
1	Original teretnog lista	Primalac u skladu s ugovorom o prijevozu
II	Korisnik/odvoziatelj robe	Korisnik koji odvozi robu iz preduzeća za kombinirani prijevoz
2	Teretna karta	Prijevoznik (centralno obračunsko mjesto određene željeznice – Kontrola prihoda)
3	Izvještaj o prispjeću/carina	Prijevoznik (određena stanica)
5	Izvještaj o otpremi	Prijevoznik (izuzima ga izlazni pogranična stanica i šalje u centralno obračunsko mjesto i kontrola prihoda)
4	Duplikat teretnog lista	Pošiljalac u skladu s ugovorom o prijevozu
6	Kopija izvještaja o otpremi	Prijevoznik – otpremna stanica

- (2) Pošiljka se iz otpremne stanice otprema listovima I, II, 2, 3 i 5 teretnog lista.

Član 15.

(Teretni list CIM/SMGS)

- (1) Teretni list CIM/SMGS koristi se kao teretni list CIM na područjima gdje se primjenjuju pravila CIM, a kao teretni

list SMGS na područjima gdje vrijede pravila SMGS. Sve odredbe koje se odnose na teretni list CIM u vezi sa postupkom provoza u željezničkom prometu odgovarajuće se primjenjuju i na Teretni list CIM/SMGS.

- (2) U slučajevima kada se na području ugovornih strana želi koristiti provoznog postupak pomoću papirnih dokumenata, a provoz započne u zemlji u kojoj se primjenjuju SMGS pravila, otpremna željeznička kompanija u toj zemlji mora utvrditi da su podaci o ugovornom prijevozniku i korisniku postupka uneseni u teretni list prije nego pošiljka uđe u carinsko područje ugovornih strana.

Član 16.

(Zamjenske prijevozne isprave - popratnica i duplikat teretnog lista)

- (1) U posebnim slučajevima umjesto teretnog lista za otpremu izdvojenih vagona iz kompletnog voza ili vagonске kompozicije, zbog popravke, pretovara ili slično, koristi se dokument Popratnica koja služi kao zamjenska prijevozna isprava. Popratnica odgovara uzorku teretnog lista, pri čemu vrijede sljedeća odstupanja:
- polje 30: oznaka isprave glasi: "Popratnica" pri čemu se odstupa od upozorene klauzule (lijevo od polja 30),
 - predviđena polja za označavanje pojedinih listova teretnog lista ispod polja 59, ostaju rezervirana.
- (2) Umjesto obrasca može se koristiti kopija teretnog lista na kojem se u gornjem krajnjem dijelu jasno naznači "Popratnica - Begleitschein". Na toj kopiji podaci u polju 30 i oznake listova ispod polja 59 tada se moraju prekriziti.
- (3) Prijevoznik evidentira ispostavljanje popratnice (kao obrasca ili kopije teretnog lista) u polje 56 "Prijevoznikove izjave" sa sljedećim podacima:
- šifra i naziv prijevoznika,
 - mjesto i datum ispostavljanja.
- (4) Kada otpremna stanica mora ispostaviti duplikat teretnog lista, tada postupka na jedan od dva moguća načina:
- radi prijepis listova teretnog lista koji prate pošiljku, ili
 - fotokopira teretni list koji je ostao u njegovoj arhivi, u onoliko primjeraka koliko prati pošiljku.
- (5) Duplikat teretnog lista mora nositi oznaku "DUPLIKAT" i biti ovjeren žigom stanice i označen istim oznakama kojima je bio označen i originalni teretni list.

DIO ČETVRTI - POSTUPAK PROVOZA NA OSNOVU PAPIRNIH DOKUMENATA U ŽELJEZNIČKOM PROMETU

Član 17.

(Popunjavanje teretnog lista CIM)

- (1) Sama upotreba i podnošenje teretnog lista CIM od strane željezničkog prijevoznika nisu dovoljni za upotrebu provoza na osnovu papirnih dokumenata.
- (2) Željeznički prijevoznik kome je izdato odobrenje za upotrebu provoza na osnovu papirnih dokumenata, i koji želi koristiti postupak provoza na osnovu papirnih dokumenata, mora korištenje pojednostavnjenog postupka provoza izričito zatražiti popunjavanjem polja 58b teretnog lista CIM (odnosno polja 66 teretnog lista CIM/SMGS, ako se koristi). Polje se popunjava označavanjem polja "DA" (unosom - x) i upisom četverocifrene šifarske oznake korisnika postupka (tzv. UIC oznaka).
- (3) Na osnovu takvog zahtjeva polazni carinski ured odlučuje može li se primijeniti traženi postupak. U slučajevima upotrebe provoznog postupka na osnovu papirnih dokumenata, teretni list CIM služi kao prijevozna isprava i kao provozna deklaracija.

- (4) Odredišni carinski ured i Odsjek za postupak provoza u Sektoru za carine će ocijeniti je li postupak odgovarajuće primjenjen.

Član 18.

(Uvjeti za upotrebu provoznog postupka na osnovu papirnih dokumenata)

- (1) Postupak provoza na osnovu papirnih dokumenata pri prijevozu robe željeznicom može se koristiti samo ako je ovlašten prijevoznik to na opisani način zatražio.
- (2) Nadležni polazni carinski ured će uvidom u polje 57 i 58a teretnog lista CIM utvrditi koliko prijevoznika učestvuju u prijevozu predmetne pošiljke te jesu li svi uključeni prijevoznici korisnici odobrenja za upotrebu ovog postupka provoza.
- (3) Upotreba provoznog postupka na osnovu papirnih dokumenata podrazumijeva da je:
- korisnik postupka (željeznički prijevoznik) korisnik odobrenja za upotrebu pojednostavnjenog postupka provoza pri prijevozu robe željeznicom,
 - da se teretni list CIM koristi kao provozna deklaracija,
 - da je oslobođen obaveze polaganja osiguranja za dug koji može nastati u postupku provoza.
- (4) Prilikom upotrebe provoznog postupka na osnovu papirnih dokumenata, korisnik odobrenja je dužan voditi evidencije o započetim postupcima provoza i završenim postupcima provoza, pri čemu nadležni carinski uredi ne vode evidencije o započetim i završenim postupcima provoza.

Član 19.

(Razlozi za uskraćivanje upotrebe provoznog postupka na osnovu papirnih dokumenata)

- (1) Upotreba provoznog postupka na osnovu papirnih dokumenata se neće dopustiti ako je odobrenje za korištenje postupka provoza u pisanoj formi specifičnog za robu koja se prevozi željeznicom iz čl. 288. f) Odluke poništeno, ukinuto ili privremeno ukinuto.
- (2) Ako se utvrdi da je odobrenje iz čl. 288. f) Odluke ukinuto imaocu odobrenja, obavezna je upotreba redovnog postupka provoza (NCTS) i polaganje instrumenta za osiguranje mogućeg duga, pri čemu se teretni list CIM koristi samo kao prijevozna isprava.

Član 20.

(Primjena osnovnih pravila u željezničkom prometu)

- (1) Ako prijevoznik nije u polju 58b teretnog lista zatražio upotrebu pojednostavnjenog provoznog postupka ili je nadležni ured zbog neispunjavanja nekog od propisanih uvjeta uskratio upotrebu provoznog postupka na osnovu papirnih dokumenata, pošiljka se mora staviti u redovan postupak provoza uz upotrebu NCTS deklaracije. U takvom slučaju se teretni list koristi kao prijevozna isprava i prilog provoznoj deklaraciji, a u polje 99 teretnog lista CIM obavezno se upisuje pripadajući broj provozne deklaracije tj. MRN prepisan sa Pratećeg provoznog dokumenta (PPD).
- (2) Prilikom upotrebe redovnog postupka provoza, korisnik postupka je dužan položiti osiguranje za namirenje duga koji može nastati u postupku provoza.

Član 21.

(Status korisnika postupka)

- (1) U skladu sa članom 5. CIM-a pojam "prijevoznik" označava ugovornog prijevoznika koji je sklopio ugovor o prijevozu sa pošiljaocem u skladu sa CIM-om, ili sljedećeg (uzastopnog) prijevoznika, koji je odgovoran pošiljaocu na osnovu ovog ugovora.
- (2) Pojam "izvršni prijevoznik" ili "zamjenski prijevoznik", znači željezničko preduzeće koje nije sklopilo ugovor o prijevozu sa pošiljaocem, ali kojem je ugovorni ili uzastopni

- (sljedeći) prijevoznik povjerio, u cijelosti ili djelomično, obavljanje prijevoza željeznicom.
- (3) "Ugovorni prijevoznik" se mora navesti u polje 58a teretnog lista CIM, dok se uzastopni i izvršni prijevoznik upisuju u polje 57 kao "ostali prijevoznici".
- (4) S obzirom na svoj poseban položaj u organizaciji prijevoza robe i svoj odnos sa ostalim prijevoznicima, kao i svoja znanja o njima, uopćeno, ugovorni prijevoznik je taj koji treba podnijeti zahtjev za primjenu provoznog postupka na osnovu papirnih dokumenata i popuniti polje 58b teretnog lista CIM. Ugovorni prijevoznik i korisnik postupka su jedna te ista osoba.

Član 22.

(Upis oznake robe iz carinske tarife)

Teretni list CIM ne sadrži nikakvo posebno polje za unos tarifne oznake iz HS-a (Harmonized system) u slučajevima u kojima se ona mora koristiti u primjeni provoznog postupka. Interna željeznička 6-cifrena NHM oznaka može se upisati u polje 24, ali ona u određenim slučajevima ne odgovara oznaci HS-a. Priručnik o CIM teretnom listu (GLV-CIM) sadrži uputstvo da se oznaka HS-a mora unijeti u polje 21, ako to zahtijeva carinsko zakonodavstvo.

Član 23.

(Primjena redovnog postupka i provoznog postupka na osnovu papirnih dokumenata u kombiniranom drusko-željezničkom prijevozu)

- (1) U skladu sa članom 329. Odluke, redovni postupak se može primijeniti za prijevoz robe, ako su istovremeno ispunjeni i uvjeti za postupak provoza na osnovu papirnih dokumenata. To važi uglavnom za kombinirani drusko-željeznički prijevoz. Privredni subjekat koji se odluči za upotrebu redovnog postupka imat će koristi od postupka provoza na osnovu papirnih dokumenata koja su odobrena za prijevoz željeznicom, dok za dio prijevoza na drumu mora primijeniti redovni postupak.
- (2) U tim slučajevima teretni list CIM (polje 99) mora sadržavati broj provodne deklaracije (MRN) predmetne pošiljke.
- (3) Kako sama upotreba teretnog lista CIM nije dovoljan dokaz da je željezničko preduzeće ovlašteno za primjenu provoznog postupka na osnovu papirnih dokumenata, iz teretnog lista CIM mora biti vidljivo da su ispunjeni uvjeti za upotrebu provoznog postupka na osnovu papirnih dokumenata.
- (4) Svi prijevoznici i zamjenski prijevoznici iz polja 58a i 57 teretnog lista CIM moraju biti ovlašteni korisnici provoznog postupka na osnovu papirnih dokumenata. Za predmetne pošiljke ne mora se podnositi zahtjev za provozni postupak na osnovu papirnih dokumenata, niti unijeti oznaka korisnika postupka.

DIO PETI - REDOVAN PROVOZNI POSTUPAK

Član 24.

(Postupak u polaznom carinskom uredu)

Postupak provoza na otpremi može započeti u graničnom carinskom uredu u slučaju kad je prijevoz započeo u trećoj zemlji ili u carinskom uredu u unutrašnjosti u slučaju kada prijevoz započinje u ugovornoj strani.

Član 25.

(Postupak otpreme u slučaju kada prijevoz započinje u graničnom carinskom uredu a završava unutar carinskog područja BiH ili na graničnom carinskom uredu)

- (1) Ako prijevoz počinje u carinskom uredu nadležnom za graničnu željezničku stanicu kroz koju roba ulazi u carinsko područje BiH, djeluje u svojstvu polaznog carinskog ureda.

Ako se koristi provozni postupak na osnovu papirnih dokumenata, polazni carinski ured ne unosi nikakve podatke o početku postupka u svoje evidencije.

- (2) Željeznički prijevoznik (korisnik odobrenja) podnosi polaznom carinskom uredu listove 1, 2, 3 i 5 teretnog lista CIM sa popunjenim poljem 58b.
- (3) Carinski ured, bez odlaganja, provjerava jesu li ispunjeni svi uvjeti za upotrebu provoznog postupka na osnovu papirnih dokumenata, da li je teretni list CIM ovjeren od strane željezničkog prijevoznika (datum i mjesto preuzimanja robe u rubrici 16 tovarnog lista, naljepnica iz priloga 51 Odluke i broj tovarnog lista u polju 62 tovarnog lista) i jesu li inspeksijske službe, ako je potrebno, izdale propisane suglasnosti (dozvole, certifikate,...) za ulaz robe u carinsko područje. Ako nadležni carinski ured utvrdi da inspeksijske službe nisu izdale propisane suglasnosti (dozvole, certifikate i sl.), zabranit će ulazak robe u carinsko područje.
- (4) Ako nadležni carinski ured utvrdi da neki od uvjeta za upotrebu provoznog postupka na osnovu papirnih dokumenata nije ispunjen uskratit će upotrebu postupka provoza na osnovu papirnih dokumenata, te uputiti željezničkog prijevoznika da podnese redovnu NCTS deklaraciju propisanu za redovni postupak provoza.
- (5) Kada se koristi provozni postupak na osnovu papirnih dokumenata, korisnik odobrenja unosi u svoje evidencije sve propisane podatke vezane za postupak provoza. Osnovu evidencija čine podaci o primopredaji voza, razmijenjeni sa željezničkim prijevoznikom susjedne zemlje. Po unosu predmetnih podataka u evidencije korisnika provoznog postupka na osnovu papirnih dokumenata isti moraju biti dostupni nadležnom carinskom uredu. Tek potom predmetna pošiljka/e može napustiti željezničku stanicu.
- (6) U slučaju postojanja osnovane sumnje na zloupotrebu postupka, carinski službenici polaznog carinskog ureda mogu pregledati teret (ili njegov dio), što im je željeznički prijevoznik dužan omogućiti.

Član 26.

(Postupak u slučaju kada prijevoz počinje unutar carinskog područja BiH, a završava unutar ili izvan tog područja)

- (1) U slučaju prijevoza na koji se primjenjuje provozni postupak na osnovu papirnih dokumenata koji započinje unutar carinskog područja, a završava takođe unutar carinskog područja ili izvan područja BiH, prijevoznik podnosi polaznom carinskom uredu listove 1., 2., 3. i 5. teretnog lista CIM.
- (2) Polazni carinski ured je dužan u polje 99 listova 1., 2. i 3. teretnog lista CIM upisati oznaku VANJSKI PROVOZ u skladu sa članom 324. Odluke.
- (3) Ako se na teretnom listu CIM ne upiše oznaka vrste postupka, smatrat će se da se radi o postupku T1.
- (4) Polazni carinski ured provjerava postojanje zahtjeva za upotrebu pojednostavnjenja i ispunjavanje uvjeta za upotrebu provoznog postupka na osnovu papirnih dokumenata i da li je teretni list CIM ovjeren od strane željezničkog prijevoznika (datum i mjesto preuzimanja robe u rubrici 16 tovarnog lista, naljepnica iz priloga 51 Odluke i broj tovarnog lista u polju 62 tovarnog lista), te u slučaju ispunjavanja uvjeta okončava prethodni carinski postupak tako što podatke o prethodnom carinskom postupku unosi u polje 99 lista 5 teretnog lista CIM - što ovjerava službenim pečatom i vraća podnesene listove prijevozniku.
- (5) Željeznički prijevoznik se, u skladu sa članom 322. Odluke, brine da pošiljke koje se prevoze u provoznom postupku budu označene naljepnicama sa piktogramom, čiji sadržaj i oblik odgovara uzorku iz Priloga 51. Odluke. Umjesto naljepnice može se koristiti žig kojim se reprodukuje

piktogram iz Priloga 10. Naljepnice se lijepe na teretni list CIM i na željeznički vagon (ako se radi o vagonskoj pošiljci) ili na pakete.

- (6) Polazni carinski ured ne stavlja carinska obilježja na prijevozna sredstva ili paketa, kao opće pravilo i uzimajući u obzir mjere osiguranja prepoznavanja robe koje preduzima željeznički prijevoznik. TC "1.1.8.1.3. Kennzeichnung"
- (7) Ako neki od propisanih uvjeta nije ispunjen, carinski ured će uputiti željezničkog prijevoznika da robu stavi u redovan postupak provoza uz podnošenje elektronske deklaracije (NCTS).
- (8) Imalac odobrenja, u odobrene evidencije unosi propisane podatke. Po unosu predmetnih podataka u evidencije korisnika provoznog postupka na osnovu papirnih dokumenata, isti moraju biti dostupni nadležnom carinskom uredu. Tek potom predmetna pošiljka/e može napustiti željezničku stanicu.

Član 27.

(Postupak u određišnom carinskom uredu)

Odredišni carinski ured može biti carinski ured na granici ili u unutrašnjosti, a robu iz postupka provoza može primiti i ovlašteni primalac.

Član 28.

(Postupak u određišnom carinskom uredu pri prijevozu robe prema trećim zemljama)

- (1) Carinski ured nadležan za graničnu željezničku stanicu preko kojeg roba u postupku provoza napušta carinsko područje BiH djeluje u svojstvu određišnog carinskog ureda, te u skladu sa članom 327. Odluke, u tom uredu ne evidentira završavanje postupka provoza, niti obavlja bilo kakve carinske formalnosti.
- (2) Kada roba, u provoznom postupku na osnovu papirnih dokumenata, dođe u graničnu željezničku stanicu, korisnik provoznog postupka na osnovu papirnih dokumenata dužan je unijeti u svoje evidencije podatke o pošiljci koja napušta carinsko područje. Osnova evidencija su podaci za primopredaju voza sa željezničkim prijevoznikom susjedne zemlje. Posle unosa podatka u evidenciji, isti moraju biti dostupni nadležnom određišnom carinskom uredu za eventualnu provjeru sa njene strane.

Član 29.

(Postupak u slučaju kada provoz završava u carinskom uredu unutar carinskog područja)

- (1) Odredišni carinski ured je carinski ured nadležan za željezničku stanicu na kojem se prijevoz robe a time i provoznog postupak završava.
- (2) Radi završetka provoznog postupka i obavljanja potrebnih formalnosti pri određišnom carinskom uredu, pošiljka se postavlja na carinski kolosjek ili na mjesto koje je sporazumno sa željeznicom odredio nadležni područni carinski ured.
- (3) Željeznički prijevoznik predaje određišnom carinskom uredu listove 2. i 3. i dodatnu kopiju lista 3. teretnog lista CIM, u skladu sa članom 327. Odluke. Dodatna kopija je potrebna samo u slučaju da postupak završava u međustanici.
- (4) Odredišni carinski ured evidentira podnesenu ispravu u kontrolnik privremenog smještaja, u polje 99 lista 2. unosi broj iz ovog kontrolnika (po odobrenom modelu), ovjerava listove 2. i 3. službenim pečatom i potpisom carinskog službenika te list 2. vraća željezničkom prijevozniku, a list 3. zadržava. Ovim se za korisnika odobrenja završava postupak provoza.
- (5) Nakon što cjelokupnoj pošiljci bude određeno carinski odobreno postupanje ili upotreba carinskog ureda će brojeve odnosnih deklaracija kojim se roba stavlja u novi postupak

upisati u polje 99 lista 3. teretnog lista i potom, list 3. ovjeren oznakom "OCARINJENO" vratiti željezničkom prijevozniku. List 3. prema pravilu ostaje u određišnom carinskom uredu shodno članu 327. stav (2) Odluke. Samo ako postupak završava u međustanici, listovi 2. i 3. se vraćaju željezničkom prijevozniku a određišni carinski ured zadržava kopiju lista br. 3.

Član 30.

(Postupak kod ovlaštenog primaoca)

- (1) Ako korisnik ovakvog odobrenja želi u svojim prostorima primati robu koja se prevozi željeznicom, potrebno je da uz zahtjev za odobrenje statusa ovlaštenog primaoca podnese i posebnu izjavu kojom daje suglasnost UIO, da primjerak odobrenja, kao i sve njegove kasnije izmjene i dopune, dostavi željezničkom prijevozniku na znanje.
- (2) Prilikom prijevoza robe namijenjene ovlaštenom primaocu uz upotrebu postupka provoza na osnovu papirnih dokumenata, moraju biti ispunjeni sljedeći uvjeti:
 - a) u polju 4 teretnog lista CIM mora biti naveden naziv ovlaštenog primaoca,
 - b) polje 7 mora sadržavati evidencijski broj odobrenja ovlaštenog primaoca.
- (3) Po prispjeću pošiljke u određišnu željezničku stanicu, željeznica obavještava ovlaštenog primaoca o prispjeću pošiljke. Ovlašteni primalac koji prima robu od željeznice, potvrđuje željeznici prijem robe, upisuje broj knjigovodstvenog zapisa – zahtijevanog postupka po odobrenom modelu u polje 99 listova 1., 2. i 3. tovarnog lista CIM, čime završava provoznog postupak i za željeznicu prestaju sve obveze. Izuzetno, u skladu sa članom 330. stav (2) Odluke, carinski organ može odrediti da ovlašteni željeznički prijevoznik ili prijevoznik primjerak 2. i 3. tovarnog lista CIM mora dostaviti neposredno određišnom carinskom uredu.
- (4) Ovlašteni primalac mora o dolasku pošiljke u odobrene prostore informirati nadležni određišni carinski ured, na način propisan u odobrenju za korištenje statusa ovlaštenog primaoca te mu, najkasnije sljedeći radni dan, dostaviti kopiju primjerka 1. teretnog lista CIM sa podacima unesenim u polje 99. Ovlašteni primalac može sa nadležnim carinskim uredom dogovoriti i drugačiji način i rokove dostave lista 3. CIM-a.
- (5) Ako ovlašteni primalac, nakon što mu željeznički prijevoznik uredno preda pošiljku, prilikom istovara utvrdi određene nepravilnosti (manjak ili višak) obavezan je o tome odmah obavijestiti nadležni određišni carinski ured.

DIO ŠESTI - PRIJEVOZ IZVOZNO OCARINJENE ROBE

Član 31.

(Postupak provoza nakon izvoza)

- (1) Roba za izvoz može biti stavljena u redovan postupak provoza ili u postupak provoza na osnovu papirnih dokumenata. Postupak vezan za kretanje izvozne robe u nastavku se opisuje. Izlaznim carinskim uredom smatra se carinski ured nadležan za željezničku stanicu na kojoj je željeznički prijevoznik preuzeo robu i jedinstveni ugovor o prijevozu robe izvan carinskog područja, pod uvjetom da će roba napustiti carinsko područje željeznicom te da deklarant ili njegov zastupnik zahtijevaju da se formalnosti izlaznog carinskog ureda provedu na tom uredu.
- (2) Ako deklarant ili njegov zastupnik podnese carinskom uredu izvoznu deklaraciju i priloži mu teretni list CIM kojim se roba upućuje izvan carinskog područja, smatra se da je podnio zahtjev da se formalnosti propisane za izlazni ured obave u tom uredu shodno čl. 464. stav (3) tačka b) Odluke.

Za pošiljke koje se izvoze carinskom uredu se podnosi izvozna deklaracija i set listova 1., 2., 3. i 5. teretnog lista CIM.

- (3) Carinski ured je dužan provjeriti je li priloženi teretni list CIM ovjerio željeznički prijevoznik (datum i mjesto preuzimanja robe u polju 16 teretnog lista, naljepnica iz Priloga 51. Odluke, broj teretnog lista iz polja 62), odgovara li roba navedena na teretnom listu CIM robi deklariranoj za izvoz, te jesu li ispunjeni uvjeti za upotrebu postupka provoza na osnovu papirnih dokumenata.
- (4) Carinski ured dovršava izvozni postupak i potvrđuje izlaz robe na način propisan u stavu (1) pri čemu se u taj sistem unosi broj CIM teretnog lista kao jedinstvenog ugovora o prijevozu robe, kojim se roba prevozi izvan carinskog područja BiH.
- (5) Carinski ured označava list 1. teretnog lista CIM oznakom "IZVOZ" crvene boje (rukom ili pečatom), a u polju 99 svih primjeraka teretnog lista upisuje podatke o broju izvozne deklaracije (MRN broj) i ovjerava ga pečatom polaznog carinskog ureda te potpisom carinskog službenika, što za prijevoznika predstavlja znak da pošiljka može napustiti carinsko područje.
- (6) CIM je u daljnjem postupku jedinstveni ugovor o prijevozu, sa upisanim brojem MRN i ostalim oznakama.
- (7) Ako se roba neposredno izvozi u strano carinsko područje, carinski ured nadležan za željezničku stanicu u kojoj je roba stavljena na zahtjev stranke na prijevoz na osnovu jedinstvenog ugovora o prijevozu, ima ulogu izlaznog carinskog ureda za postupak izvoza.
- (8) Ako je postupak izvoznog carinjenja domaće robe obavljen prije predaje robe na prijevoz željeznici, prilikom predaje robe na prijevoz željeznici, pošiljalac robe mora priložiti primjerak Prateće izvozne isprave (dalje u tekstu: PII). Od mjesta izvoznog carinjenja do željezničke stanice gdje se vrši utovar u vagon robu prati primjerak PII. Daljnji postupak s ovakvom pošiljkom opisan je u prethodnim stavovima.

Član 32.

(Odobreni izvoznik)

- (1) UIO može odobriti status odobrenog izvoznika (odobrenje za postupak kućnog carinjenja za izvoz) što korisniku omogućava otpremu roba iz prostora izvoznika ili drugih mjesta koje je odobrila UIO uz deklariranje robe za postupak izvoza upotrebom elektronskog sistema izvoza. Uz zahtjev za odobrenje korisnik podnosi i posebnu izjavu kojom daje suglasnost da UIO, primjerak odobrenja, kao i sve izmjene i dopune odobrenja, dostavi željezničkom prijevozniku na znanje.
- (2) Robu koju ovlaštenu izvoznik otprema iz odobrenih prostora prati primjerak PII.
- (3) Za potvrđivanje završetka izvoznog postupka odobrenog izvoznika na odgovarajući način se primjenjuje postupak opisan u članu 31. ovog uputstva.

Član 33.

(Prijevoz više vagona jednim teretnim listom CIM)

Kod prijevoza više vagona jednim teretnim listom CIM (pošiljaočeva vagonaska kompozicija i pošiljaočev kompletan voz) teretnom listu CIM prilaže se onoliko primjeraka popisa vagona koliko listova ima teretni list CIM, plus jedan primjerak. Popis vagona sadrži osnovne podatke o pošiljci te podatke koji se tiču vagona i robe.

DIO SEDMI - POSEBNOSTI PRI PRIJEVOZU ROBE ŽELJEZNICOM

Član 34.

(Reekspedicija)

- (1) Kada se prijevoz robe koji je trebao biti okončan u određenom carinskom uredu, treba završiti negdje drugdje (bilo u carinskom području BiH ili u trećoj zemlji) pri čemu nije bilo istovara robe u prvobitno deklariranom određišnom carinskom uredu, provodi se reekspedicija (reeksport), na sljedeći način:
 - a) primalac ispostavlja novi teretni list (po dolaznom teretnom listu), u polje 99 prvobitnog teretnog lista CIM željeznički prijevoznik unosi oznaku "R" i broj novog teretnog lista, a u polje 99 novog teretnog lista unosi oznaku "R" i broj prvobitnog teretnog lista CIM.
- (2) U slučaju kada se pošiljka reekspedira u određišnu željezničku stanicu u stranom carinskom području postupka se na sljedeći način:
 - a) ako roba još nije podnesena određišnom carinskom uredu (nisu predati listovi 2. i 3. dodatna kopija lista 3.), tada se određišnom carinskom uredu podnosi prvobitni teretni list CIM (dolazni), listovi 2., 3. i DK 3. (koja se koristi samo ako se radi o međustanici) i novi (odlazni) teretni list CIM listovi 1., 2., 3. i 5.. Carinski ured provjerava jesu li ispunjeni uvjeti za daljnju primjenu postupka provoza na osnovu papirnih dokumenata i dopušta primjenu ovjeravajući teretne listove u polju 99 i to dolazni teretni list na listovima 2. i 3., odlazni teretni list na listu 5.
 - b) kada je roba već podnesena carinskom uredu (list 2. i 3. CIM-a predati određišnom carinskom uredu) a sljedeći postupak još nije započeo tj. nije podnesena deklaracija za sljedeći postupak, željeznički prijevoznik pitanje reekspedicije rješava sa primaocem robe i carinskim uredom tako da primalac podnosi list 1. prvobitnog teretnog lista CIM (dolazni) i novi (odlazni) teretni list CIM koji se sastoji od listova 1., 2., 3. i 5. Carinski ured provjerava jesu li ispunjeni uvjeti za daljnju primjenu postupka provoza na osnovu papirnih dokumenata i dopušta primjenu ovjeravajući teretne listove u polju 99 i to dolazni teretni list na listovima 1. i 3., a odlazni teretni list na listu 5.

Član 35.

(Izmjena ugovora o prijevozu)

- (1) Ukoliko tokom prijevoza robe u nekom od usputnih željezničkih stanica pošiljalac ili primalac robe odluči promijeniti određišnu željezničku stanicu, on to pismeno zahtijeva od željezničkog prijevoznika. Zahtjev za izmjenu se podnosi na obrascu CIT 7 iz CIT priručnika. Željeznički prijevoznik dužan je obavijestiti carinski organ na mjesečnom nivou za sve ugovore za prijevoz koji nisu realizirani.
- (2) U tom slučaju nije potrebno ispostavljati novi teretni list CIM, već se na postojećem CIM-u mijenja podatak o primaocu robe, željezničkoj stanici odredišta i eventualno oznaka zemlje odredišta.
- (3) Izuzetak je slučaj kad se pošiljka vraća u otpremnu zemlju, tada se ispostavlja novi teretni list.
- (4) Prijevoznik ne može promijeniti ugovor o prijevozu bez prethodnog odobrenja polaznog carinskog ureda ako se ugovor o prijevozu mijenja na način da:
 - a) prijevoz koji je trebao završiti izvan carinskog područja BiH završi u njemu, ili
 - b) prijevoz koji je trebao završiti u carinskom području BiH završi izvan njega,

- (5) Ako je roba već podnesena carinskom uredu (predat list 2. i 3. CIM-a određišanom carinskom uredu), a sljedeći postupak još nije započeo tj. nije podnesena deklaracija za sljedeći postupak, željeznički prijevoznik pitanje izmjene ugovora o prijevozu rješava sa carinskim uredom kojem je roba podnesena.

Član 36.

(Manjak i oštećenje robe)

Za nedostatak, manjak i oštećenje robe željeznički prijevoznik dostavlja zapisnik o uvidaju, čiji primjerak se nalazi u Priručniku za teretni prijevoz CIT (GIM-CIT), nadzornom carinskom uredu predmetnog željezničkog ureda.

DIO OSMI - PROVOĐENJE CARINSKOG NADZORA

Član 37.

(Provođenje nadzora nad upotrebom postupka provoza na osnovu papirnih dokumenata)

- (1) Imalac odobrenja vodi evidencije u vezi sa provoza robe, odnosno o svim započetim i svim završenim postupcima provoza, na način kako mu je propisano odobrenjem za upotrebu postupka provoza na osnovu papirnih dokumenata. Evidencije se vode na mjestu gdje postupak započinje, odnosno završava i u centralnom obračunskom mjestu (Kontrola prihoda). Mjesto gdje se vode evidencije mora biti konstantno, poznato i dostupno nadležnom carinskom uredu u skladu sa članom 320. Odluke.
- (2) U centralnom obračunskom mjestu se, na osnovu Dodatka I Konvencije COTIF i njenih provedbenih propisa, sastavljaju i razmjenjuju obračuni prijevoznih naknada sa stranim željezničkim upravama za pošiljke koje prispjevaju u željezničke stanice prijevoznika, vodi kontrola obračuna stranih željezničkih uprava za otpremljene pošiljke iz željezničkih stanica domaćeg željezničkog prijevoznika te kontrola obračuna drugih željezničkih uprava za pošiljke koje su tranzitirale prugama domaćeg željezničkog prijevoznika.
- (3) Ovlašteni željeznički prijevoznik je dužan dostaviti nadležnom polaznom carinskom uredu i Odsjeku za postupak provoza, Grupi za provjere i zaključenje postupka provoza i osiguranje duga u Središnjem uredu UIO pri Sektoru za carine:
 - a) popis izvozno ocarinjenih pošiljki upućenih iz tog ureda koje nisu napustile carinsko područje,
 - b) popis provoznih pošiljki upućenih iz tog ureda koje nisu napustile carinsko područje.
- (4) Izvještaji se dostavljaju u papirnom obliku ili elektronskim putem (Excell tabela). Za svaku od pošiljki u izvještaju je potrebno navesti sljedeće: polazni carinski ured, datum otpreme, broj teretnog lista CIM, broj vagona, naziv robe, bruto masa robe, određišan carinski ured. Izvještaji se dostavljaju mjesečno odnosno najkasnije do 7-og dana tekućeg mjeseca za prethodni mjesec. Ako takvih pošiljki nije bilo, to se u izvještaju navodi.
- (5) Oblik i sadržaj periodičnih izvještaja propisani su Prilogom 2. ovog Uputstva.
- (6) U svrhu nadzora i kontrole provoza, odobrene evidencije ovlaštenog željezničkog prijevoznika na raspolaganju su carinskom organu. Na zahtjev carinskog organa, ovlašteni željeznički prijevoznik učinit će dostupnim i prateće prijevozne isprave.
- (7) Neposredan nadzor nad ispravnim provođenjem postupka provoza na osnovu papirnih dokumenata provodi nadležni polazni carinski ured. Odluči li carinski ured izvršiti pregled pošiljke koja se kreće u okviru postupka provoza na osnovu papirnih dokumenata o tome će informirati željeznicu koja je dužna osigurati provođenja mjera kontrole.
- (8) Posredan nadzor nad upotrebom postupka provoza na osnovu papirnih dokumenata vrši Grupa za provjere i zaključenje postupka provoza i osiguranje duga, koja se nalazi u Središnjem uredu UIO pri Sektoru za carine, Odsjeku za postupak provoza, koja preduzima provjere kod Centralnog obračunskog mjesta (Kontrola prihoda) što uključuje i kontrole po metodi nasumičnog odabira.
- (9) Radi efikasnog provođenja mjera iz svoje nadležnosti carinskim službenicima iz Grupe za provjere i zaključenje postupka provoza i osiguranje duga zaduženim za nadzor nad provođenjem postupka provoza na osnovu papirnih dokumenata ovlaštena željeznička kompanija će omogućiti uvid u svoje elektronske evidencije (npr. "Pregled kretanja vagona").
- (10) U svrhu kvalitetnog nadzora carinskog ureda aktivno suraduju sa Grupom za provjere i zaključenje postupka provoza i osiguranje duga, pri čemu Grupa za provjere i zaključenje postupka provoza i osiguranje duga koordinira mjere kontrole upotrebe postupka provoza na osnovu papirnih dokumenata na području čitave zemlje.
- (11) Kada nadležni polazni carinski ured na osnovu izvještaja korisnika odobrenja ili na drugi način (slučaj osnovane sumnje itd.) dođe do saznanja da pojedina roba otpremljena u postupku provoza na osnovu papirnih dokumenata nije napustila carinsko područje o tome će bez odlaganja dopisom izvijestiti Grupu za provjere i zaključenje postupka provoza i osiguranje duga radi provjere istupa, odnosno radi pokretanja postupka potrage. Postupak potrage provodit će se tako što će Grupa za provjere i zaključenje postupka provoza i osiguranje duga u pisanom obliku zatražiti od imaoaca odobrenja da dostavi podatke o završetku predmetnih provoznih postupaka, što uključuje i dokaze koje posjeduje Centralno obračunsko mjesto željezničkog prijevoznika. Rok za dostavu tih podataka je 28 dana.
- (12) Pri provođenju postupka provjere nadležni carinski ured, Grupa za provjere i zaključenje postupka provoza i osiguranje duga i ovlašteni željeznički prijevoznik odgovarajuće primjenjuju odredbe i obrasce propisane uputstvom kojim je uređen postupak provjere.
- (13) Nadležni polazni carinski uredi će posebno kontrolirati jesu li sve provozne pošiljke koje su u određenom periodu ušle u carinsko područje unesene u evidencije ovlaštenog željezničkog prijevoznika na mjestu otpreme (ulaza u carinsko područje), odnosno određišta (izlaza iz carinskog područja). Osnov za takvu provjeru trebaju biti isprave o primopredaji sa željezničkim kompanijama susjednih zemalja. Provjere je potrebno zasnovati i na (ne)slaganju podataka koji proizilaze iz usklađivanja obračuna izvršenih sa drugim željezničkim prijevoznicima.
- (14) U slučajevima kada ovlašteni primalac prima robu željeznicom Grupa za provjere i zaključenje postupka provoza i osiguranje duga je ovlaštena, da u suradnji sa nadzornim carinskim uredom, izvrši i kontrolu carinskih postupaka provedenih sa robom koja je prispjela željeznicom.

Član 38.

(Mjere carinskog nadzora nad robom koja ulazi u carinsko područje i izlazi iz njega u željezničkom prometu)

- (1) Sva roba koja se unosi u carinsko područje i iznosi iz carinskog područja predmet je carinskog nadzora i stoga podliježe carinskoj provjeri, pa tako i robe koje se kreću u sklopu postupka provoza na osnovu papirnih dokumenata.
- (2) Carinski ured nadležan za mjesto ulaza robe u carinsko područje može na osnovu reda vožnje ili obavijesti o dolasku robe zatražiti predočenje svih ili samo nekih teretnih listova. Predočenje teretnih listova može biti dogovoreno unapred ili

može biti naloženo nakon uvida nadležnog carinskog ureda u evidencije željezničkog prijevoznika. Prilikom dostave teretnog lista željeznički prijevoznik je dužan dostaviti i sve druge carinske isprave koje se odnose na kretanje predmetnih roba.

- (3) Neovisno od odredbi iz prethodnog stava, nadležna tijela UIO mogu radi naknadne kontrole zatražiti dostavu teretnog lista i/ili uvid u evidencije koje vodi ovlašteni željeznički prijevoznik, što je korisnik odobrenja dužan učiniti.
- (4) Cilj uvida u teretne listove je:
 - a) provjera određivanja robi carinski odobrenog postupanja ili upotrebe robe, zasnovanost upotrebe postupka provoza na osnovu papirnih dokumenata,
 - b) provjera završetka carinskih postupaka provoza,
 - c) provjera stvarnog izlaza izvožno ocarinjene robe uz primjenu odredbi o jedinstvenoj prijevoznj ispravi.
- (5) Ako nadležni carinski ured traži kontrolu robe i/ili prijevoznog sredstava željeznica je dužna osigurati siguran prostor i uvjete za provođenje kontrole.
- (6) Pregled robe vršit će se u slučajevima kad provedena analiza rizika ukazuje na mogućnost zloupotreba. Prilikom vršenja kontrola nad robama koje se kreću u postupku provoza na osnovu papirnih dokumenata, potrebno je voditi računa da broj preduzetih kontrola treba biti u preporučenim granicama (%) kontrole roba.
- (7) Prilikom ulaska robe u carinsko područje, odnosno prilikom početka postupka provoza na graničnom prijelazu, ovlašteni željeznički prijevoznik je dužan voditi računa da robe koje se unose u carinsko područje moraju zadovoljiti sve propisane uvjete. Na primjer, ako roba podliježe inspekcijskom nadzoru neke od inspekcijskih službi (veterinarska, fitosanitarna, sanitarna i dr.) željeznički prijevoznik je dužan, organizirati da se propisane kontrole nadležnih službi izvedu u skladu sa važećim propisima.
- (8) Nadzor nad ispravnom primjenom ovih mjera vrši carinska služba kod polaznog carinskog ureda koji je dužan u slučaju kršenja propisa postupiti u skladu sa odnosnim propisima, što uključuje i zabranu ulaska robe u zemlju.

DIO DEVETI - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 39.

(Ostale odredbe)

- (1) Pravila primjene redovnog postupka provoza i postupka osiguranja kontinuiteta poslovanja (rezervnog postupka provoza), detaljno su opisana posebnim uputstvima i odgovarajuće se primjenjuju u željezničkom prometu.
- (2) Kod upotrebe redovnog postupka, rezervnog postupka, karjeta ATA, Obrasca 302, odmah po dolasku robe u određeni carinski ured, prijevoznik je dužan podnijeti primjerak Prateće provodne isprave/Provodne bezbjedonosne isprave (karnet ATA, Obrazac 302, odnosno listove 4. i 5. JCI-a ako se koristi rezervni postupak), a određeni carinski ured je dužan bez odlaganja okončati formalnosti propisane za određeni carinski ured.
- (3) Prilikom provođenja formalnosti u određenoj carinskoj uredu u redovnom ili rezervnom postupku, primjerci teretnog lista CIM koriste se na način opisan u ovom uputstvu.

Član 40.

(Sastavni dio uputstva)

Prilog 1 - Zahtjev za odobrenje pojednostavljenog postupka provoza robe željeznicom,

Prilog 2. - Popis provodnih pošiljki koje nisu istupile iz carinskog područja,

Član 41.

(Stupanje na snagu)

Ovo uputstvo stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH", a primjenjivat će se od dana početka primjene Odluke o provođenju Zakona o carinskoj politici u Bosni i Hercegovini.

Broj 01-02-2-240-60/21

16. juna 2021. godine

Banja Luka

Direktor
Dr. Miro Džakula

Prilog 1.

PODACI O PODNOSIOCU ZAHTJEVA:

.....
(naziv)
.....
(adresa i sjedište)
Identifikacioni broj:
Broj:
Datum:

UPRAVA ZA INDIREKTNO/NEIZRAVNO OPOREZIVANJE BiH
SREDIŠNJI URED BANJA LUKA
SEKTOR ZA CARINE

Predmet: Zahtjev za odobrenje pojednostavljenog postupka provoza robe željeznicom

1. Obraćamo se Naslovu zahtjevom, da nam, shodno odredbama čl. 288. - 302. Odluke o provođenju Zakona o carinskoj politici u Bosni i Hercegovini, za robu koju prevozimo željeznicom, odobri korištenje pojednostavljenog postupka provoza na osnovu tovarnog lista CIM-a, propisanog odredbama čl. 319. - 330. te Odluke.

2. Roba za koju se zahtijeva pojednostavljeni postupak provoza:

.....
.....
(npr: sva roba koju podnosilac zahtjeva prima na prijevoz na osnovu CIM-a, osim
.....)

3. Predloženi izgled i sadržaj evidencije o provožu iz člana 320. Odluke, mjesto i način vođenja (ručno ili kompjuterski):

.....
.....
(navesti podatke o evidenciji, a ukoliko evidencija koju vode željeznice za potrebe njenog knjigovodstva omogućava kontrolu carinskih organa, dati podatke o istoj)

4. Odgovorne osobe za provođenje pojednostavljenog postupka:

.....
(ime i prezime, broj telefona i faksa odgovorne osobe podnosioca zahtjeva za osiguravanje provođenja i poštivanja pojednostavljenog postupka provoza).

5. Izmirenje eventualnog carinskog duga u postupku provoza:

.....
(dati informacije o izmirenju eventualnog carinskog duga)

6. Drugi podaci i isprave koji mogu uticati na odlučivanje o zahtjevu:

.....

7. Broj i popis priloga, uključujući i dokaze o ispunjavanju uvjeta iz člana 289. stav (4) Odluke i o uplati administrativne takse:

.....

Podnosilac zahtjeva

M.P.

(potpis)

Prilog 2.

Popis provoznih pošiljki koje nisu istupile iz carinskog područja

R.br.	Polazni ured	Datum otpreme	Broj teretnog lista CIM	Broj vagona	Naziv robe	Bruto masa robe	Određišni ured

Popis izvoznih pošiljki koje nisu istupile iz carinskog područja

R.br.	Polazni ured	Datum otpreme	Broj teretnog lista CIM	Broj vagona	Naziv robe	Bruto masa robe	Određišni ured

Temeljem članka 15. Zakona o upravi za neizravno oporezivanje ("Službeni glasnik BiH", br. 89/05) i članka 61. stavak (2) Zakona o upravi ("Službeni glasnik BiH", br. 32/02, 102/09 i 72/17), ravnatelj Uprave za neizravno oporezivanje donosi

UPUTU

O POJEDNOSTAVLJENOM POSTUPKU PROVOZA ROBE ŽELJEZNICOM

DIO PRVI - OPĆE ODREDBE

Članak 1.

(Predmet)

Ovom uputom bliže se propisuju uvjeti, postupak odobravanja i provođenja pojednostavljenog proвозnog postupka u papirnatom obliku za robu koja se prevozi željeznicom.

Članak 2.

(Pravna osnova)

Pojednostavljeni postupak provoza za robu koja se prevozi željeznicom reguliran je:

- odredbama čl. 105. - 114. Zakona o carinskoj politici u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 58/15), (u daljnjem tekstu: Zakon),
- odredbama čl. 288. - 302. i 319. - 330. Odluke o provođenju Zakona o carinskoj politici u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 13/19, 54/19 i 21/20), (u daljnjem tekstu: Odluka),
- Konvencijom o međunarodnom željezničkom prijevozu (COTIF) ("Službeni glasnik BiH"-Međunarodni ugovori", br. 2/06).

Članak 3.

(Uporaba roda)

Izrazi koji su radi preglednosti dani u jednom gramatičkom rodu odnose se bez diskriminacije i na muškarce i na žene.

Članak 4.

(Zakoni i drugi propisi)

Ako nije drugačije navedeno, podrazumijeva se da upućivanje u ovoj uputi na zakone i druge propise uključuje i izmjene i dopune tih zakona i drugih propisa koje stupaju na snagu datumom stupanja na snagu ove upute ili nakon tog datuma.

Članak 5.

(Pojmovi i šifre)

U smislu ove upute, pojedini pojmovi i šifre imaju sljedeće značenje:

- "CIM" - tovarni list u željezničkom prijevozu i isti je dobiven kao skraćeni akronim od francuskog izraza "Règles uniformes concernant le contrat de transport international ferroviaire des marchandises" (Sporazum za međunarodni prijevoz robe željeznicom). Uporaba tovarnog lista CIM i primjenjivi postupci opisani su u CIT priručnicima: Uputa za uporabu tovarnog lista CIM i drugi međunarodni tovarni dokumenti i Uputa za uporabu tovarnog lista CIM/SMGS;
- "COTIF" ("Convention relative aux transports internationaux ferroviaires") - Konvencija za međunarodni željeznički promet od 9. svibnja 1980. godine (u daljnjem tekstu Konvencija). Dodatak B Konvenciji kojim se uspostavljaju zajednička pravila za uporabu tovarnog lista CIM usvojen je 9. lipnja 1999. godine, a primjenju se od 1. srpnja 2006. godine.
- Nositelj postupka provoza – ovlašteni željeznički prijevoznik koji prihvata robu za prijevoz sa tovarnim listom CIM.

DIO DRUGI - ODOBRENJE ZA POJEDNOSTAVLJENI POSTUPAK PROVOZA ROBE ŽELJEZNICOM

Članak 6.

(Uvjeti i kriteriji za izdavanje odobrenja)

Podnositelj zahtjeva za izdavanje odobrenja za pojednostavljeni postupak provoza robe željeznicom (u daljnjem tekstu: podnositelj zahtjeva), mora ispuniti sljedeće uvjete i kriterije:

- podnositelj zahtjeva je željeznički prijevoznik,
- podnositelj zahtjeva ima sjedište u carinskom području Bosne i Hercegovine,
- podnositelj zahtjeva redovito koristi postupak provoza ili nadležni carinski organ raspolaže saznanjima da on može ispuniti obveze u okviru tog postupka,
- podnositelj zahtjeva nije izvršio teže povrede ili ponovljene povrede carinskih i/ili poreznih propisa.

Članak 7.

(Podnošenje zahtjeva)

- Zahtjev za izdavanje odobrenja za pojednostavljeni postupak provoza robe željeznicom podnosi se Sektoru za carine u Središnjem uredu UNO.
- Zahtjev se podnosi se na obrascu iz Priloga 1. ove upute. U zahtjev mora biti unijet datum i mora biti potpisan.
- Uz zahtjev, podnositelj zahtjeva podnosi u originalu ili ovjerenoj preslici sljedeće:
 - dokaz o upisu pravnog subjekta u sudski registar,
 - uvjerenje nadležnog suda da li su podnositelj zahtjeva, njegova odgovorna osoba i osoba odgovorna za pojednostavljenje, u posljednje tri godine prije podnošenja zahtjeva, pravomoćno kažnjavani i za koje carinske i porezne prekršaje,
 - knjiga ocarinjenih pošiljki K-408, Magacinska knjiga prispjeća K-254, Magacinska knjiga otpravljanja K-117 i Dnevnik primopredaje kola Kol-4,
 - evidencije korisnika o započetim/završenim proвозnim postupcima koja mora sadržavati sljedeće podatke: ime željezničke stanice gdje se vodi evidencija, datum i vrijeme unosa u evidencije, broj voza, zemlju otpreme, polazna željeznička stanica, brojeve CIM teretnih listova, datum otpreme, određena željeznička stanica, brojeve vagona, brojeve kontejnera, broj koleta (komada), vrstu koleta, bruto masu robe, naziv robe.

Članak 8.

(Donošenje odobrenja)

- Odluku po zahtjevu za izdavanje odobrenja za pojednostavljeni postupak provoza robe željeznicom donosi Sektor za carine, u roku od tri mjeseca od dana prijema urednog zahtjeva.
- U odobrenju se navode uvjeti i obveze za korištenje pojednostavljenja, te se određuju operativne i kontrolne mjere.

Članak 9.

(Važenje odobrenja)

- Odobrenje važi od datuma na koji podnositelj zahtjeva, odnosno imatelj odobrenja primi odobrenje ili se smatra da ga je primio, a carinski organ odobrenje može primjenjivati od navedenog datuma.
- Osim ako je u carinskim propisima drugačije određeno, odobrenje važi bez vremenskog ograničenja.
- Odobrenje važi od datuma koji je različit od datuma iz stavka (1) ovoga članka u sljedećim slučajevima:
 - ako će odobrenje povoljno utjecati na podnositelja zahtjeva te je podnositelj zahtjeva zatražio drugi datum od kojeg odobrenje važi, u tom slučaju odobrenje važi

- od datuma koji je zatražio podnositelj zahtjeva pod uvjetom da je taj datum kasniji od datuma od kojeg bi odobrenje važiilo sukladno stavku (1) ovoga članka,
- b) ako je prethodno odobrenje izdano sa vremenskim ograničenjem i jedini je cilj predmetne odluke produžiti njegovo važenje, u tom slučaju odobrenje važi od dana isteka razdoblja važenja prethodnog odobrenja,
- c) ako početak važenja odobrenja ovisi od toga da podnositelj zahtjeva ispuni određene formalnosti, u tom slučaju odobrenje važi od dana na koji podnositelj zahtjeva primi, ili se smatra da je primio, obavještenje od nadležnog carinskog organa u kojem se navodi da su formalnosti uspješno ispunjene.

Članak 10.

(Poništenje, ukidanje i izmjena odobrenja)

- (1) Na poništenje, ukidanje i izmjenu odobrenja primjenjuju se odredbe čl. 297.-301. Odluke.
- (2) Osobi kojoj je poništeno ili ukinuto odobrenje ne može se izdati novo odobrenje prije isteka tri godine od dana poništenja odnosno prije isteka godinu dana od dana ukidanja odobrenja.

Članak 11.

(Osiguranje)

U pojednostavljenom postupku provoza, sukladno članku 109. stavak (1) točka c) Zakona ne polaže se osiguranje, osim u slučajevima koje, kada je to potrebno, utvrđuje Upravni odbor UNO.

DIO TREĆI - PRIJEVOZNE ISPRAVE U MEĐUNARODNOM ŽELJEZNIČKOM PROMETU

Članak 12.

(Vrste prijevoznih isprava)

- (1) Prijevozne isprave koje se koriste u međunarodnom željezničkom prijevozu su CIM teretni list, CIM teretni list za kombinirani prijevoz i teretni list CIM/SMGS (u daljnjem tekstu: teretni list CIM).
- (2) Sadržaj teretnog lista i ugovor o prijevozu robe uređen je Jedinstvenim pravilima vezanim uz Ugovor o međunarodnom željezničkom prijevozu robe (CIM). Sve odredbe sadržane u ovoj uputi koje se odnose na CIM teretni list, ako drugačije nije navedeno, odnose se i na CIM teretni list za kombinirani prijevoz.
- (3) U slučaju redovitog prijevoza robe teretni list CIM koristi se kao prijevozna isprava, a u slučaju primjene postupka provoza na osnovu papirnatih dokumenata koristi se kao deklaracija za postupak provoza.
- (4) Podatci o korisniku postupka (ex. glavni obveznik) i njegov potpis na provodnoj deklaraciji vidljivi su iz polja 58a i 58b teretnog lista.
- (5) Podatci o predajnom mjestu i datum kada je otpremno željezničko preduzeće preuzelo odgovornost za robu vidljivi su iz podataka pošiljatelja u polju 16 "Preuzimanje" i polju 56 "Prijevoznikove izjave", ukoliko željezničko preduzeće koje preuzima robu utvrdi da stvarno preuzimanje odstupa od podataka navedenih u polju 16.
- (6) Zemlja otpreme, a time i carinski status robe te broj tovarnog lista navedeni su u polju 62 "Identifikacija pošiljke".

Članak 13.

(Teretni list CIM)

- (1) Uzorak CIM teretnog lista i uputa za njegovo popunjavanje uređeni su Priručnikom o teretnom listu CIM (GLV-CIM). Sastoji se od šest listova označenih brojevima:

Teretni list		Primateelj primjerka teretnog lista
Br.	Naziv	
1	Original teretnog lista	Primateelj

	lista	
2	Teretna karta	Prijevoznik (centralno obračunsko mjesto određiše željeznice – Kontrola prihoda)
3	Izvjješće o prispjjeću / carina	Prijevoznik (određišna stanica)
5	Izvjješće o otpremi	Prijevoznik (izuzima ga izlazna pogranična stanica i šalje u centralno obračunsko mjesto-kontrola prihoda)
4	Duplikat teretnog lista	Pošiljatelj
6	Preslika izvješća o otpremi	Prijevoznik – otpremna stanica

- (2) Pošiljka iz otpremne stanice otprema se listovima 1, 2, 3 i 5 teretnog lista CIM.
- (3) Teretni list CIM se može koristiti kao vagoni list CUV, sukladno međunarodnim pravilima za vagone. U tom slučaju označi se polje "Vagoni list CUV" (polje 30.) teretnog lista CIM, a koristi se kada se prazni vagoni prevoze kao prijevozna sredstva i prethodno su bili pušteni u slobodan promet, broj vagona se upisuje u rubriku 18 - Broj vagona i u rubrici 21 - Opis robe i ne koristi se rubrika 30.
- (4) Brojem teretnog lista CIM smatra se 18-cifreni skup podataka iz polja 62 "Identifikacija pošiljke".

Članak 14.

(Teretni list CIM za kombinirani prijevoz)

- (1) Uzorak teretnog lista CIM za kombinirani prijevoz i uputa za njegovo popunjavanje uređeni su Priručnikom o CIM-ovom teretnom listu za kombinirani prijevoz (GLV-TC). Sastoji se od osam listova označenih brojevima:

Teretni list		Primateelj primjerka teretnog lista
Br.	Naziv	
I	Korisnik / predavalac robe	Korisnik koji robu predaje na prijevoz poduzeću za kombinirani prijevoz
1	Original teretnog lista	Primateelj sukladno ugovoru o prijevozu
II	Korisnik / odvoznatelj robe	Korisnik koji odvozi robu iz poduzeća za kombinirani prijevoz
2	Teretna karta	Prijevoznik (centralno obračunsko mjesto određiše željeznice – Kontrola prihoda)
3	Izvjješće o prispjjeću / carina	Prijevoznik (određišna stanica)
5	Izvjješće o otpremi	Prijevoznik (izuzima ga izlazni pogranična stanica i šalje u centralno obračunsko mjesto i kontrola prihoda)
4	Duplikat teretnog lista	Pošiljatelj sukladno ugovoru o prijevozu
6	Preslika izvješća o otpremi	Prijevoznik – otpremna stanica

- (2) Pošiljka se iz otpremne stanice otprema listovima I, II, 2, 3 i 5 teretnog lista.

Članak 15.

(Teretni list CIM/SMGS)

- (1) Teretni list CIM/SMGS koristi se kao teretni list CIM na područjima gdje se primjenjuju pravila CIM, a kao teretni list SMGS na područjima gdje vrijede pravila SMGS. Sve odredbe koje se odnose na teretni list CIM u svezi s postupkom provoza u željezničkom prometu odgovarajuće se primjenjuju i na Teretni list CIM/SMGS.
- (2) U slučajevima kada se na području ugovornih strana želi koristiti provozni postupak pomoću papirnatih dokumenata, a provoz započne u zemlji u kojoj se primjenjuju SMGS pravila, otpremna željeznička kompanija u toj zemlji mora utvrditi da su podatci o ugovornom prijevozniku i korisniku postupka uneseni u teretni list prije nego pošiljka uđe u carinsko područje ugovornih strana.

Članak 16.

(Zamjenske prijevozne isprave - popratnica i duplikat teretnog lista)

- (1) U posebnim slučajevima umjesto teretnog lista za otpremu izdvojenih vagona iz kompletnog voza ili vagonске

kompozicije, zbog popravke, pretovara ili slično, koristi se dokument Popratnica koja služi kao zamjenska prijevozna isprava. Popratnica odgovara uzorku teretnog lista, pri čemu vrijede sljedeća odstupanja:

- a) polje 30: oznaka isprave glasi: "Popratnica" pri čemu se odstupa od upozorene klauzule (lijevo od polja 30),
 - b) predviđena polja za označavanje pojedinih listova teretnog lista ispod polja 59, ostaju rezervirana.
- (2) Umjesto obrasca može se koristiti preslika teretnog lista na kojem se u gornjem krajnjem dijelu jasno naznači "Popratnica - Begleitschein". Na toj preslici podatci u polju 30 i oznake listova ispod polja 59 tada se moraju prekriziti.
 - (3) Prijevoznik evidentira ispostavljanje popratnice (kao obrasca ili preslike teretnog lista) u polje 56 "Prijevoznikove izjave" sa sljedećim podacima:
 - a) šifra i naziv prijevoznika,
 - b) mjesto i datum ispostavljanja.
 - (4) Kada otpremna stanica mora ispostaviti duplikat teretnog lista, tada postupa na jedan od dva moguća načina:
 - a) radi prijepis listova teretnog lista koji prate pošiljku, ili
 - b) fotokopira teretni list koji je ostao u njegovoj arhivi, u onoliko primjeraka koliko prati pošiljku.
 - (5) Duplikat teretnog lista mora nositi oznaku "DUPLIKAT" i biti ovjeren žigom stanice i označen istim oznakama kojima je bio označen i originalni teretni list.

DIO ČETVRTI - POSTUPAK PROVOZA TEMELJEM PAPIRNATIH DOKUMENATA U ŽELJEZNIČKOM PROMETU

Članak 17.

(Popunjavanje teretnog lista CIM)

- (1) Sama uporaba i podnošenje teretnog lista CIM od strane željezničkog prijevoznika nisu dovoljni za uporabu provoza temeljem papirnatih dokumenata.
- (2) Željeznički prijevoznik kome je izdano odobrenje za uporabu provoza temeljem papirnatih dokumenata, i koji želi koristiti postupak provoza temeljem papirnatih dokumenata, mora korištenje pojednostavnjenog postupka provoza izričito zatražiti popunjavanjem polja 58b teretnog lista CIM (odnosno polja 66 teretnog lista CIM/SMGS, ako se koristi). Polje se popunjava označavanjem polja "DA" (unosom - x) i upisom četverocifrene šifarske oznake korisnika postupka (tzv. UIC oznaka).
- (3) Temeljem takvog zahtjeva polazni carinski ured odlučuje može li se primijeniti traženi postupak. U slučajevima uporabe provoznog postupka temeljem papirnatih dokumenata, teretni list CIM služi kao prijevozna isprava i kao provozna deklaracija.
- (4) Odredišni carinski ured i Odsjek za postupak provoza u Sektoru za carine će ocijeniti je li postupak odgovarajuće primjenjen.

Članak 18.

(Uvjeti za uporabu provoznog postupka temeljem papirnatih dokumenata)

- (1) Postupak provoza temeljem papirnatih dokumenata pri prijevozu robe željeznicom može se koristiti samo ako je ovlašten prijevoznik to na opisani način zatražio.
- (2) Nadležni polazni carinski ured će uvidom u polje 57 i 58a teretnog lista CIM utvrditi koliko prijevoznika sudjeluje u prijevozu predmetne pošiljke te jesu li svi uključeni prijevoznici korisnici odobrenja za uporabu ovoga postupka provoza.
- (3) Uporaba provoznog postupka temeljem papirnatih dokumenata podrazumijeva da je:

- a) korisnik postupka (željeznički prijevoznik) korisnik odobrenja za uporabu pojednostavnjenog postupka provoza pri prijevozu robe željeznicom,
 - b) da se teretni list CIM koristi kao provozna deklaracija,
 - c) da je oslobođen obveze polaganja osiguranja za dug koji može nastati u postupku provoza.
- (4) Prilikom uporabe provoznog postupka temeljem papirnatih dokumenata, korisnik odobrenja je dužan voditi evidencije o započetim postupcima provoza i završenim postupcima provoza, pri čemu nadležni carinski uredi ne vode evidencije o započetim i završenim postupcima provoza.

Članak 19.

(Razlozi za uskraćivanje uporabe provoznog postupka temeljem papirnatih dokumenata)

- (1) Uporaba provoznog postupka temeljem papirnatih dokumenata se neće dopustiti ako je odobrenje za korištenje postupka provoza u pisanoj formi specifičnog za robu koja se prevozi željeznicom iz čl. 288. f) Odluke poništeno, ukinuto ili privremeno ukinuto.
- (2) Ako se utvrdi da je odobrenje iz čl. 288. f) Odluke ukinuto imatelju odobrenja, obvezna je uporaba redovitog postupka provoza (NCTS) i polaganje instrumenta za osiguranje mogućeg duga, pri čemu se teretni list CIM koristi samo kao prijevozna isprava.

Članak 20.

(Primjena osnovnih pravila u željezničkom prometu)

- (1) Ako prijevoznik nije u polju 58b teretnog lista zatražio uporabu pojednostavljenog provoznog postupka ili je nadležni ured zbog neispunjavanja nekog od propisanih uvjeta uskratio uporabu provoznog postupka temeljem papirnatih dokumenata, pošiljka se mora staviti u redoviti postupak provoza uz uporabu NCTS deklaracije. U takvom slučaju se teretni list koristi kao prijevozna isprava i prilog provoznog deklaraciji, a u polje 99 teretnog lista CIM obvezno se upisuje pripadajući broj provozne deklaracije tj. MRN prepisan sa Pratećeg provoznog dokumenta (PPD).
- (2) Prilikom uporabe redovitog postupka provoza, korisnik postupka je dužan položiti osiguranje za namirenje duga koji može nastati u postupku provoza.

Članak 21.

(Status korisnika postupka)

- (1) Sukladno članku 5. CIM-a pojam "prijevoznik" označava ugovornog prijevoznika koji je sklopio ugovor o prijevozu sa pošiljateljem u skladu sa CIM-om, ili sljedećeg (uzastopnog) prijevoznika, koji je odgovoran pošiljatelju temeljem ovog ugovora.
- (2) Pojam "izvršni prijevoznik" ili "zamjenski prijevoznik", znači željezničko poduzeće koje nije sklopilo ugovor o prijevozu sa pošiljateljem, ali kojem je ugovorni ili uzastopni (sljedeći) prijevoznik povjerio, u cijelosti ili djelomično, obavljanje prijevoza željeznicom.
- (3) "Ugovorni prijevoznik" se mora navesti u polje 58a teretnog lista CIM, dok se uzastopni i izvršni prijevoznik upisuju u polje 57 kao "ostali prijevoznici".
- (4) S obzirom na svoj poseban položaj u organizaciji prijevoza robe i svoj odnos sa ostalim prijevoznicima, kao i svoja znanja o njima, uopćeno, ugovorni prijevoznik je taj koji treba podnijeti zahtjev za primjenu provoznog postupka temeljem papirnatih dokumenata i popuniti polje 58b teretnog lista CIM. Ugovorni prijevoznik i korisnik postupka su jedna te ista osoba.

Članak 22.

(Upis oznake robe iz carinske tarife)

Teretni list CIM ne sadrži nikakvo posebno polje za unos tarifne oznake iz HS-a (Harmonized system) u slučajevima u

kojima se ona mora koristiti u primjeni proвозnog postupka. Interna željeznička 6-cifrena NHM oznaka može se upisati u polje 24, ali ona u određenim slučajevima ne odgovara oznaci HS-a. Priručnik o CIM teretnom listu (GLV-CIM) sadrži uputu da se oznaka HS-a mora unijeti u polje 21, ako to zahtijeva carinsko zakonodavstvo.

Članak 23.

(Primjena redovitog postupka i proвозnog postupka temeljem papirnatih dokumenata u kombiniranom cestovno-željezničkom prijevozu)

- (1) Sukladno članku 329. Odluke, redoviti postupak se može primijeniti za prijevoz robe, ako su istovremeno ispunjeni i uvjeti za postupak proвозa temeljem papirnatih dokumenata. To važi uglavnom za kombinirani cestovno-željeznički prijevoz. Gospodarski subjekat koji se odlučuje za uporabu redovitog postupka imat će koristi od postupka proвозa temeljem papirnatih dokumenata koja su odobrena za prijevoz željeznicom, dok za dio prijevoza na cesti mora primijeniti redoviti postupak.
- (2) U tim slučajevima teretni list CIM (polje 99) mora sadržavati broj proвозne deklaracije (MRN) predmetne pošiljke.
- (3) Kako sama uporaba teretnog lista CIM nije dovoljan dokaz da je željezničko preduzeće ovlašteno za primjenu proвозnog postupka temeljem papirnatih dokumenata, iz teretnog lista CIM mora biti vidljivo da su ispunjeni uvjeti za uporabu proвозnog postupka temeljem papirnatih dokumenata.
- (4) Svi prijevoznici i zamjenski prijevoznici iz polja 58a i 57 teretnog lista CIM moraju biti ovlašteni korisnici proвозnog postupka temeljem papirnatih dokumenata. Za predmetne pošiljke ne mora se podnositi zahtjev za proвозni postupak temeljem papirnatih dokumenata, niti unijeti oznaka korisnika postupka.

DIO PETI - REDOVITI PROVOZNI POSTUPAK

Članak 24.

(Postupak u polaznom carinskom uredu)

Postupak proвозa na otpremi može započeti u graničnom carinskom uredu u slučaju kad je prijevoz započeo u trećoj zemlji ili u carinskom uredu unutrašnjosti u slučaju kada prijevoz započinje u ugovornoj strani.

Članak 25.

(Postupak otpreme u slučaju kada prijevoz započinje u graničnom carinskom uredu a završava unutar carinskog područja BiH ili na graničnom carinskom uredu)

- (1) Ako prijevoz počinje u carinskom uredu nadležnom za graničnu željezničku stanicu kroz koju roba ulazi u carinsko područje BiH, djeluje u svojstvu polaznog carinskog ureda. Ako se koristi proвозni postupak temeljem papirnatih dokumenata, polazni carinski ured ne unosi nikakve podatke o početku postupka u svoje evidencije.
- (2) Željeznički prijevoznik (korisnik odobrenja) podnosi polaznom carinskom uredu listove 1, 2, 3 i 5 teretnog lista CIM sa popunjenim poljem 58b.
- (3) Carinski ured, bez odlaganja, provjerava jesu li ispunjeni svi uvjeti za uporabu proвозnog postupka temeljem papirnatih dokumenata, da li je teretni list CIM ovjeren od strane željezničkog prijevoznika (datum i mjesto preuzimanja robe u rubrici 16 tovarnog lista, naljepnica iz priloga 51 Odluke i broj tovarnog lista u polju 62 tovarnog lista) i jesu li inspeksijske službe, ako je potrebno, izdale propisane suglasnosti (dozvole, certifikate...) za ulaz robe u carinsko područje. Ako nadležni carinski ured utvrdi da inspeksijske službe nisu izdale propisane suglasnosti (dozvole, certifikate i sl.), zabranit će ulazak robe u carinsko područje.

- (4) Ako nadležni carinski ured utvrdi da neki od uvjeta za uporabu proвозnog postupka temeljem papirnatih dokumenata nije ispunjen uskratit će uporabu postupka proвозa temeljem papirnatih dokumenata, te uputiti željezničkog prijevoznika da podnese redovitu NCTS deklaraciju propisanu za redoviti postupak proвозa.
- (5) Kada se koristi proвозni postupak temeljem papirnatih dokumenata, korisnik odobrenja unosi u svoje evidencije sve propisane podatke vezane za postupak proвозa. Osnovu evidencija čine podatci o primopredaji voza, razmijenjeni sa željezničkim prijevoznikom susjedne zemlje. Po unosu predmetnih podataka u evidencije korisnika proвозnog postupka temeljem papirnatih dokumenata isti moraju biti dostupni nadležnom carinskom uredu. Tek potom predmetna pošiljka/e može napustiti željezničku stanicu.
- (6) U slučaju postojanja osnovane sumnje na zlouporabu postupka, carinski službenici polaznog carinskog ureda mogu pregledati teret (ili njegov dio), što im je željeznički prijevoznik dužan omogućiti.

Članak 26.

(Postupak u slučaju kada prijevoz počinje unutar carinskog područja BiH, a završava unutar ili izvan tog područja)

- (1) U slučaju prijevoza na koji se primjenjuje proвозni postupak temeljem papirnatih dokumenata koji započinje unutar carinskog područja, a završava također unutar carinskog područja ili izvan područja BiH, prijevoznik podnosi polaznom carinskom uredu listove 1., 2., 3. i 5. teretnog lista CIM.
- (2) Polazni carinski ured je dužan u polje 99 listova 1., 2. i 3. teretnog lista CIM upisati oznaku VANJSKI PROVOZ sukladno članku 324. Odluke.
- (3) Ako se na teretnom listu CIM ne upiše oznaka vrste postupka, smatrat će se da se radi o postupku T1.
- (4) Polazni carinski ured provjerava postojanje zahtjeva za uporabu pojednostavnjenja i ispunjavanje uvjeta za uporabu proвозnog postupka temeljem papirnatih dokumenata i da li je teretni list CIM ovjeren od strane željezničkog prijevoznika (datum i mjesto preuzimanja robe u rubrici 16 tovarnog lista, naljepnica iz priloga 51 Odluke i broj tovarnog lista u polju 62 tovarnog lista), te u slučaju ispunjavanja uvjeta okončava prethodni carinski postupak tako što podatke o prethodnom carinskom postupku unosi u polje 99 lista 5 teretnog lista CIM - što ovjerava službenim pečatom i vraća podnesene listove prijevozniku.
- (5) Željeznički prijevoznik se, sukladno članku 322. Odluke, brine da pošiljke koje se prevoze u proвозnom postupku budu označene naljepnicama sa piktogramom, čiji sadržaj i oblik odgovara uzorku iz Priloga 51. Odluke. Umjesto naljepnice može se koristiti žig kojim se reprodukuje piktogram iz Priloga 10. Naljepnice se lijepe na teretni list CIM i na željeznički vagon (ako se radi o vagonskoj pošiljci) ili na pakete.
- (6) Polazni carinski ured ne stavlja carinska obilježja na prijevozna sredstva ili paketa, kao opće pravilo i uzimajući u obzir mjere osiguranja prepoznavanja robe koje poduzima željeznički prijevoznik. TC "1.1.8.1.3. Kennzeichnung"
- (7) Ako neki od propisanih uvjeta nije ispunjen, carinski ured će uputiti željezničkog prijevoznika da robu stavi u redoviti postupak proвозa uz podnošenje elektroničke deklaracije (NCTS).
- (8) Imatelj odobrenja, u odobrene evidencije unosi propisane podatke. Po unosu predmetnih podataka u evidencije korisnika proвозnog postupka temeljem papirnatih dokumenata, isti moraju biti dostupni nadležnom carinskom uredu. Tek potom predmetna pošiljka/e može napustiti željezničku stanicu.

Članak 27.

(Postupak u određišnom carinskom uredu)

Odredišni carinski ured može biti carinski ured na granici ili u unutrašnjosti, a robu iz postupka provoza može primiti i ovlaštenu primatelja.

Članak 28.

(Postupak u određišnom carinskom uredu pri prijevozu robe prema trećim zemljama)

- (1) Carinski ured nadležan za graničnu željezničku stanicu preko kojeg roba u postupku provoza napušta carinsko područje BiH djeluje u svojstvu određišnog carinskog ureda, te sukladno članku 327. Odluke, u tom uredu ne evidentira završavanje postupka provoza, niti obavlja bilo kakve carinske formalnosti.
- (2) Kada roba, u proznom postupku temeljem papirnatih dokumenata, dođe u graničnu željezničku stanicu, korisnik proznom postupka temeljem papirnatih dokumenata dužan je unijeti u svoje evidencije podatke o pošiljci koja napušta carinsko područje. Osnova evidencija su podatci za primopredaju voza sa željezničkim prijevoznikom susjedne zemlje. Posle unosa podatka u evidenciji, isti moraju biti dostupni nadležnom određišnom carinskom uredu za eventualnu provjeru sa njene strane.

Članak 29.

(Postupak u slučaju kada provoz završava u carinskom uredu unutar carinskog područja)

- (1) Odredišni carinski ured je carinski ured nadležan za željezničku stanicu na kojem se prijevoz robe a time i proznom postupak završava.
- (2) Radi završetka proznom postupka i obavljanja potrebnih formalnosti pri određišnom carinskom uredu, pošiljka se postavlja na carinski kolosjek ili na mjesto koje je sporazumno sa željeznicom odredio nadležni područni carinski ured.
- (3) Željeznički prijevoznik predaje određišnom carinskom uredu listove 2. i 3. i dodatnu kopiju lista 3. teretnog lista CIM, u skladu sa članom 327. Odluke. Dodatna kopija je potrebna samo u slučaju da postupak završava u međustanici.
- (4) Odredišni carinski ured evidentira podnesenu ispravu u kontrolnik privremenog smještaja, u polje 99 lista 2. unosi broj iz ovog kontrolnika (po odobrenom modelu), ovjerava listove 2. i 3. službenim pečatom i potpisom carinskog službenika te list 2. vraća željezničkom prijevozniku, a list 3. zadržava. Ovime se za korisnika odobrenja završava postupak provoza.
- (5) Nakon što cjelokupnoj pošiljci bude određeno carinski odobreno postupanje ili uporaba carinskog ureda će brojeve odnosnih deklaracija kojim se roba stavlja u novi postupak upisati u polje 99 lista 3. teretnog lista i potom, list 3. ovjeren oznakom "OCARINJENO" vratiti željezničkom prijevozniku. List 3. prema pravilu ostaje u određišnom carinskom uredu sukladno članku 327. stavak (2) Odluke. Samo ako postupak završava u međustanici, listovi 2. i 3. se vraćaju željezničkom prijevozniku a određišni carinski ured zadržava presliku lista br. 3.

Članak 30.

(Postupak kod ovlaštenog primatelja)

- (1) Ako korisnik ovakvog odobrenja želi u svojim prostorima primiti robu koja se prevozi željeznicom, potrebno je da uz zahtjev za odobrenje statusa ovlaštenog primatelja podnese i posebnu izjavu kojom daje suglasnost UNO, da primjerak odobrenja, kao i sve njegove kasnije izmjene i dopune, dostavi željezničkom prijevozniku na znanje.

- (2) Prilikom prijevoza robe namijenjene ovlaštenom primatelju uz uporabu postupka provoza temeljem papirnatih dokumenata, moraju biti ispunjeni sljedeći uvjeti:
 - a) u polju 4 teretnog lista CIM mora biti naveden naziv ovlaštenog primatelja,
 - b) polje 7 mora sadržavati evidencijski broj odobrenja ovlaštenog primatelja.
- (3) Po prispjeću pošiljke u određišnu željezničku stanicu, željeznica obavještava ovlaštenog primatelja o prispjeću pošiljke. Ovlaštenu primatelja koji prima robu od željeznice, potvrđuje željeznici prijem robe, upisuje broj knjigovodstvenog zapisa – zahtijevanog postupka po odobrenom modelu u polje 99 listova 1., 2. i 3. tovarnog lista CIM, čime završava proznom postupak i za željeznicu prestaju sve obveze. Izuzetno, sukladno članku 330. stavak (2) Odluke, carinski organ može odrediti da ovlaštenu željeznički prijevoznik ili prijevoznik primjerak 2. i 3. tovarnog lista CIM mora dostaviti neposredno određišnom carinskom uredu.
- (4) Ovlaštenu primatelja mora o dolasku pošiljke u odobrene prostore informirati nadležni određišni carinski ured, na način propisan u odobrenju za korištenje statusa ovlaštenog primatelja te mu, najkasnije sljedeći radni dan, dostaviti presliku primjerka 1. teretnog lista CIM sa podacima unesenim u polje 99. Ovlaštenu primatelja može sa nadležnim carinskim uredom dogovoriti i drugačiji način i rokove dostave lista 3. CIM-a.
- (5) Ako ovlaštenu primatelja, nakon što mu željeznički prijevoznik uredno preda pošiljku, prilikom istovara utvrdi određene nepravilnosti (manjak ili višak) obavezan je o tome odmah obavijestiti nadležni određišni carinski ured.

DIO ŠESTI - PRIJEVOZ IZVOZNO OCARINJENE ROBE

Članak 31.

(Postupak provoza nakon izvoza)

- (1) Roba za izvoz može biti stavljena u redoviti postupak provoza ili u postupak provoza temeljem papirnatih dokumenata. Postupak vezan za kretanje izvozne robe u nastavku se opisuje. Izlaznim carinskim uredu smatra se carinski ured nadležan za željezničku stanicu na kojoj je željeznički prijevoznik preuzeo robu i jedinstveni ugovor o prijevozu robe izvan carinskog područja, pod uvjetom da će roba napustiti carinsko područje željeznicom te da deklarant ili njegov zastupnik zahtijevaju da se formalnosti izlaznog carinskog ureda provedu na tom uredu.
- (2) Ako deklarant ili njegov zastupnik podnese carinskom uredu izvoznu deklaraciju i priloži mu teretni list CIM kojim se roba upućuje izvan carinskog područja, smatra se da je podnio zahtjev da se formalnosti propisane za izlazni ured obave u tom uredu sukladno čl. 464. stavak (3) točka b) Odluke. Za pošiljke koje se izvoze carinskom uredu se podnosi izvozna deklaracija i set listova 1., 2., 3. i 5. teretnog lista CIM.
- (3) Carinski ured je dužan provjeriti je li priloženi teretni list CIM ovjerio željeznički prijevoznik (datum i mjesto preuzimanja robe u polju 16 teretnog lista, naljepnica iz Priloga 51. Odluke, broj teretnog lista iz polja 62), odgovara li roba navedena na teretnom listu CIM robi deklariranoj za izvoz, te jesu li ispunjeni uvjeti za uporabu postupka provoza temeljem papirnatih dokumenata.
- (4) Carinski ured dovršava izvozni postupak i potvrđuje izlaz robe na način propisan u stavku (1) pri čemu se u taj sustav unosi broj CIM teretnog lista kao jedinstvenog ugovora o prijevozu robe, kojim se roba prevozi izvan carinskog područja BiH.

- (5) Carinski ured označava list 1. teretnog lista CIM oznakom "IZVOZ" crvene boje (rukum ili pečatom), a u polju 99 svih primjeraka teretnog lista upisuje podatke o broju izvozne deklaracije (MRN broj) i ovjerava ga pečatom polaznog carinskog ureda te potpisom carinskog službenika, što za prijevoznika predstavlja znak da pošiljka može napustiti carinsko područje.
- (6) CIM je u daljnjem postupku jedinstveni ugovor o prijevozu, sa upisanim brojem MRN i ostalim oznakama.
- (7) Ako se roba neposredno izvozi u strano carinsko područje, carinski ured nadležan za željezničku stanicu u kojoj je roba stavljena na zahtjev stranke na prijevoz temeljem jedinstvenog ugovora o prijevozu, ima ulogu izlaznog carinskog ureda za postupak izvoza.
- (8) Ako je postupak izvoznog carinjenja domaće robe obavljen prije predaje robe na prijevoz željeznici, prilikom predaje robe na prijevoz željeznici, pošiljatelj robe mora priložiti primjerak Prateće izvozne isprave (dalje u tekstu: PII). Od mjesta izvoznog carinjenja do željezničke stanice gdje se vrši utovar u vagon robu prati primjerak PII. Daljnji postupak s ovakvom pošiljkom opisan je u prethodnim stavcima.

Članak 32.

(Odobreni izvoznik)

- (1) UNO može odobriti status odobrenog izvoznika (odobrenje za postupak kućnog carinjenja za izvoz) što korisniku omogućava otpremu roba iz prostora izvoznika ili drugih mjesta koje je odobrila UNO uz deklariranje robe za postupak izvoza uporabom elektroničkog sustava izvoza. Uz zahtjev za odobrenje korisnik podnosi i posebnu izjavu kojom daje suglasnost da UNO, primjerak odobrenja, kao i sve izmjene i dopune odobrenja, dostavi željezničkom prijevozniku na znanje.
- (2) Robu koju ovlaštenu izvoznik otprema iz odobrenih prostora prati primjerak PII.
- (3) Za potvrđivanje završetka izvoznog postupka odobrenog izvoznika na odgovarajući način se primjenjuje postupak opisan u članku 31. ove upute.

Članak 33.

(Prijevoz više vagona jednim teretnim listom CIM)

Kod prijevoza više vagona jednim teretnim listom CIM (pošiljateljeva vagona kompozicija i pošiljatelj kompletan voz) teretnom listu CIM prilaže se onoliko primjeraka popisa vagona koliko listova ima teretni list CIM, plus jedan primjerak. Popis vagona sadrži osnovne podatke o pošiljci te podatke koji se tiču vagona i robe.

DIO SEDMI - POSEBNOSTI PRI PRIJEVOZU ROBE ŽELJEZNICOM

Članak 34.

(Reekspedicija)

- (1) Kada se prijevoz robe koji je trebao biti okončan u određenom carinskom uredu, treba završiti negdje drugdje (bilo u carinskom području BiH ili u trećoj zemlji) pri čemu nije bilo istovara robe u prvobitno deklariranom određišnom carinskom uredu, provodi se reekspedicija (reeksport), na sljedeći način:
 - a) primatelj ispostavlja novi teretni list (po dolaznom teretnom listu), u polje 99 prvobitnog teretnog lista CIM željeznički prijevoznik unosi oznaku "R" i broj novog teretnog lista, a u polje 99 novog teretnog lista unosi oznaku "R" i broj prvobitnog teretnog lista CIM.
- (2) U slučaju kada se pošiljka reekspedira u određišnu željezničku stanicu u stranom carinskom području postupa se na sljedeći način:

- a) ako roba još nije podnesena određišnom carinskom uredu (nisu predati listovi 2. i 3. dodatna preslika lista 3.), tada se određišnom carinskom uredu podnosi prvobitni teretni list CIM (dolazni), listovi 2., 3. i DK 3. (koja se koristi samo ako se radi o međustanici) i novi (odlazni) teretni list CIM listovi 1., 2., 3. i 5.. Carinski ured provjerava jesu li ispunjeni uvjeti za daljnju primjenu postupka provoza temeljem papirnatih dokumenata i dopušta primjenu ovjeravajući teretne listove u polju 99 i to dolazni teretni list na listovima 2. i 3., odlazni teretni list na listu 5.
- b) kada je roba već podnesena carinskom uredu (list 2. i 3. CIM-a predati određišnom carinskom uredu) a sljedeći postupak još nije započeo tj. nije podnesena deklaracija za sljedeći postupak, željeznički prijevoznik pitanje reekspedicije rješava sa primateljem robe i carinskim uredom tako da primatelj podnosi list 1. prvobitnog teretnog lista CIM (dolazni) i novi (odlazni) teretni list CIM koji se sastoji od listova 1., 2., 3. i 5. Carinski ured provjerava jesu li ispunjeni uvjeti za daljnju primjenu postupka provoza temeljem papirnatih dokumenata i dopušta primjenu ovjeravajući teretne listove u polju 99 i to dolazni teretni list na listovima 1. i 3., a odlazni teretni list na listu 5.

Članak 35.

(Izmjena ugovora o prijevozu)

- (1) Ukoliko tijekom prijevoza robe u nekom od usputnih željezničkih stanica pošiljatelj ili primatelj robe odluči promijeniti određišnu željezničku stanicu, on to pismeno zahtijeva od željezničkog prijevoznika. Zahtjev za izmjenu se podnosi na obrascu CIT 7 iz CIT priručnika. Željeznički prijevoznik dužan je obavijestiti carinski organ na mjesečnoj razini za sve ugovore za prijevoz koji nisu realizirani.
- (2) U tom slučaju nije potrebno ispostavljati novi teretni list CIM, već se na postojećem CIM-u mijenja podatak o primatelju robe, željezničkoj stanici odredišta i eventualno oznaka zemlje odredišta.
- (3) Izuzetak je slučaj kad se pošiljka vraća u otpremnu zemlju, tada se ispostavlja novi teretni list.
- (4) Prijevoznik ne može promijeniti ugovor o prijevozu bez prethodnog odobrenja polaznog carinskog ureda ako se ugovor o prijevozu mijenja na način da:
 - a) prijevoz koji je trebao završiti izvan carinskog područja BiH završi u njemu, ili
 - b) prijevoz koji je trebao završiti u carinskom području BiH završi izvan njega,
- (5) Ako je roba već podnesena carinskom uredu (predat list 2. i 3. CIM-a određišnom carinskom uredu), a sljedeći postupak još nije započeo tj. nije podnesena deklaracija za sljedeći postupak, željeznički prijevoznik pitanje izmjene ugovora o prijevozu rješava sa carinskim uredom kojem je roba podnesena.

Članak 36.

(Manjak i oštećenje robe)

Za nedostatak, manjak i oštećenje robe željeznički prijevoznik dostavlja zapisnik o uvidaju, čiji primjerak se nalazi u Priručniku za teretni prijevoz CIT (GITM-CIT), nadzornom carinskom uredu predmetnog željezničkog ureda.

DIO OSMI - PROVOĐENJE CARINSKOG NADZORA

Članak 37.

(Provođenje nadzora nad uporabom postupka provoza temeljem papirnatih dokumenata)

- (1) Imatelj odobrenja vodi evidencije u svezi s provoza robe, odnosno o svim započetim i svim završenim postupcima

- provoza, na način kako mu je propisano odobrenjem za uporabu postupka provoza temeljem papirnatih dokumenata. Evidencije se vode na mjestu gdje postupak započinje, odnosno završava i u centralnom obračunskom mjestu (Kontrola prihoda). Mjesto gdje se vode evidencije mora biti konstantno, poznato i dostupno nadležnom carinskom uredu sukladno članku 320. Odluke.
- (2) U centralnom obračunskom mjestu se, temeljem Dodatka I Konvencije COTIF i njenih provedbenih propisa, sastavljaju i razmjenjuju obračuni prijevoznih naknada sa stranim željezničkim upravama za pošiljke koje prispjevaju u željezničke stanice prijevoznika, vodi kontrola obračuna stranih željezničkih uprava za otpremljene pošiljke iz željezničkih stanica domaćeg željezničkog prijevoznika te kontrola obračuna drugih željezničkih uprava za pošiljke koje su tranzitirale prugama domaćeg željezničkog prijevoznika.
- (3) Ovlašteni željeznički prijevoznik je dužan dostaviti nadležnom polaznom carinskom uredu i Odsjeku za postupak provoza, Grupi za provjere i zaključenje postupka provoza i osiguranje duga u Središnjem uredu UNO pri Sektoru za carine:
- popis izvezno ocarinjenih pošiljki upućenih iz tog ureda koje nisu napustile carinsko područje,
 - popis provoznih pošiljki upućenih iz tog ureda koje nisu napustile carinsko područje.
- (4) Izvješća se dostavljaju u papirnatom obliku ili elektroničkim putem (Excell tabela). Za svaku od pošiljki u izvješću je potrebno navesti sljedeće: polazni carinski ured, datum otpreme, broj teretnog lista CIM, broj vagona, naziv robe, bruto masa robe, određeni carinski ured. Izvješća se dostavljaju mjesečno odnosno najkasnije do 7-og dana tekućeg mjeseca za prethodni mjesec. Ako takvih pošiljki nije bilo, to se u izvješću navodi.
- (5) Oblik i sadržaj periodičnih izvješća propisani su Prilogom 2. ove Upute.
- (6) U svrhu nadzora i kontrole provoza, odobrene evidencije ovlaštenog željezničkog prijevoznika na raspolaganju su carinskom organu. Na zahtjev carinskog organa, ovlašteni željeznički prijevoznik učiniti će dostupnim i prateće prijevozne isprave.
- (7) Neposredan nadzor nad ispravnim provođenjem postupka provoza temeljem papirnatih dokumenata provodi nadležni polazni carinski ured. Odluči li carinski ured izvršiti pregled pošiljke koja se kreće u okviru postupka provoza temeljem papirnatih dokumenata o tome će informirati željeznicu koja je dužna osigurati provođenja mjera kontrole.
- (8) Posredan nadzor nad uporabom postupka provoza temeljem papirnatih dokumenata vrši Grupa za provjere i zaključenje postupka provoza i osiguranje duga, koja se nalazi u Središnjem uredu UNO pri Sektoru za carine, Odsjeku za postupak provoza, koja poduzima provjere kod Centralnog obračunskog mjesta (Kontrola prihoda) što uključuje i kontrole po metodi nasumičnog odabira.
- (9) Radi učinkovitog provođenja mjera iz svoje nadležnosti carinskim službenicima iz Grupe za provjere i zaključenje postupka provoza i osiguranje duga zaduženim za nadzor nad provođenjem postupka provoza temeljem papirnatih dokumenata ovlaštena željeznička kompanija će omogućiti uvid u svoje elektroničke evidencije (npr. "Pregled kretanja vagona").
- (10) U svrhu kvalitetnog nadzora carinskog ureda aktivno suraduju sa Grupom za provjere i zaključenje postupka provoza i osiguranje duga, pri čemu Grupa za provjere i zaključenje postupka provoza i osiguranje duga koordinira mjere kontrole uporabe postupka provoza temeljem papirnatih dokumenata na području čitave zemlje.
- (11) Kada nadležni polazni carinski ured temeljem izvješća korisnika odobrenja ili na drugi način (slučaj osnovane sumnje itd.) dođe do saznanja da pojedina roba otpremljena u postupku provoza temeljem papirnatih dokumenata nije napustila carinsko područje o tome će bez odlaganja dopisom izvjestiti Grupu za provjere i zaključenje postupka provoza i osiguranje duga radi provjere istupa, odnosno radi pokretanja postupka potrage. Postupak potrage provodit će se tako što će Grupa za provjere i zaključenje postupka provoza i osiguranje duga u pisanom obliku zatražiti od imatelja odobrenja da dostavi podatke o završetku predmetnih provoznih postupaka, što uključuje i dokaze koje posjeduje Centralno obračunsko mjesto željezničkog prijevoznika. Rok za dostavu tih podataka je 28 dana.
- (12) Pri provođenju postupka provjere nadležni carinski ured, Grupa za provjere i zaključenje postupka provoza i osiguranje duga i ovlašteni željeznički prijevoznik odgovarajuće primjenjuju odredbe i obrasce propisane uputom kojom je uređen postupak provjere.
- (13) Nadležni polazni carinski uredi će posebno kontrolirati jesu li sve provodne pošiljke koje su u određenom razdoblju ušle u carinsko područje unesene u evidencije ovlaštenog željezničkog prijevoznika na mjestu otpreme (ulaza u carinsko područje), odnosno određišta (izlaza iz carinskog područja). Osnova za takvu provjeru trebaju biti isprave o primopredaji sa željezničkim kompanijama susjednih zemalja. Provjere je potrebno zasnovati i na (ne)slaganju podataka koji proizlaze iz usklađivanja obračuna izvršenih sa drugim željezničkim prijevoznicima.
- (14) U slučajevima kada ovlašteni primatelj prima robu željeznicom Grupa za provjere i zaključenje postupka provoza i osiguranje duga je ovlaštena, da u suradnji sa nadzornim carinskim uredom, izvrši i kontrolu carinskih postupaka provedenih sa robom koja je prispjela željeznicom.

Članak 38.

(Mjere carinskog nadzora nad robom koja ulazi u carinsko područje i izlazi iz njega u željezničkom prometu)

- Sva roba koja se unosi u carinsko područje i iznosi iz carinskog područja predmet je carinskog nadzora i stoga podliježe carinskoj provjeri, pa tako i robe koje se kreću u sklopu postupka provoza temeljem papirnatih dokumenata.
- Carinski ured nadležan za mjesto ulaza robe u carinsko područje može temeljem reda vožnje ili obavijesti o dolasku robe zatražiti predočenje svih ili samo nekih teretnih listova. Predočenje teretnih listova može biti dogovoreno unapred ili može biti naloženo nakon uvida nadležnog carinskog ureda u evidencije željezničkog prijevoznika. Prilikom dostave teretnog lista željeznički prijevoznik je dužan dostaviti i sve druge carinske isprave koje se odnose na kretanje predmetnih roba.
- Neovisno od odredbi iz prethodnog stavka, nadležna tijela UNO mogu radi naknadne kontrole zatražiti dostavu teretnog lista i/ili uvid u evidencije koje vodi ovlašteni željeznički prijevoznik, što je korisnik odobrenja dužan učiniti.
- Cilj uvida u teretne listove je:
 - provjera određivanja robi carinski odobrenog postupanja ili uporabe robe, zasnovanost uporabe postupka provoza temeljem papirnatih dokumenata,
 - provjera završetka carinskih postupaka provoza,
 - provjera stvarnog izlaza izvezno ocarinjene robe uz primjenu odredbi o jedinstvenoj prijevoznoj ispravi.

- (5) Ako nadležni carinski ured traži kontrolu robe i/ili prijevoznog sredstava željeznica je dužna osigurati siguran prostor i uvjete za provođenje kontrole.
- (6) Pregled robe vršit će se u slučajevima kad provedena analiza rizika ukazuje na mogućnost zlouporaba. Prilikom vršenja kontrola nad robama koje se kreću u postupku provoza temeljem papirnatih dokumenata, potrebno je voditi računa da broj poduzetih kontrola treba biti u preporučenim granicama (%) kontrole roba.
- (7) Prilikom ulaska robe u carinsko područje, odnosno prilikom početka postupka provoza na graničnom prijelazu, ovlašteni željeznički prijevoznik je dužan voditi računa da robe koje se unose u carinsko područje moraju zadovoljiti sve propisane uvjete. Na primjer, ako roba podliježe inspeksijskom nadzoru neke od inspeksijskih službi (veterinarska, fitosanitarna, sanitarna i dr.) željeznički prijevoznik je dužan, organizirati da se propisane kontrole nadležnih službi izvedu sukladno važećim propisima.
- (8) Nadzor nad ispravnom primjenom ovih mjera vrši carinska služba kod polaznog carinskog ureda koji je dužan u slučaju kršenja propisa postupiti sukladno odnosnim propisima, što uključuje i zabranu ulaska robe u zemlju.

DIO DEVETI - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 39.

(Ostale odredbe)

- (1) Pravila primjene redovitog postupka provoza i postupka osiguranja kontinuiteta poslovanja (rezervnog postupka provoza), detaljno su opisana posebnim uputstvima i odgovarajuće se primjenjuju u željezničkom prometu.

- (2) Kod uporabe redovitog postupka, rezervnog postupka, karneta ATA, Obrasca 302, odmah po dolasku robe u određeni carinski ured, prijevoznik je dužan podnijeti primjerak Prateće provozne isprave/Provozne sigurnosne isprave (karnet ATA, Obrazac 302, odnosno listove 4. i 5. JCI-a ako se koristi rezervni postupak), a određeni carinski ured je dužan bez odlaganja okončati formalnosti propisane za određeni carinski ured.
- (3) Prilikom provođenja formalnosti u određinom carinskom uredu u redovitom ili rezervnom postupku, primjerci teretnog lista CIM koriste se na način opisan u ovoj uputi.

Članak 40.

(Sastavni dio upute)

Prilog 1 - Zahtjev za odobrenje pojednostavljenog postupka provoza robe željeznicom,

Prilog 2. - Popis provoznih pošiljki koje nisu istupile iz carinskog područja.

Članak 41.

(Stupanje na snagu)

Ova uputa stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH", a primjenjivat će se od dana početka primjene Odluke o provođenju Zakona o carinskoj politici u Bosni i Hercegovini.

Broj 01-02-2-240-60/21

16. lipnja 2021. godine

Banja Luka

Ravnatelj

Dr. **Miro Džakula**

Prilog 1.

PODATCI O PODNOSITELJU ZAHTJEVA:

.....
(naziv)
.....
(adresa i sjedište)
Identifikacijski broj:
Broj:
Datum:

UPRAVA ZA INDIREKTNO/NEIZRAVNO OPOREZIVANJE BiH
SREDIŠNJI URED BANJA LUKA
SEKTOR ZA CARINE

Predmet: Zahtjev za odobrenje pojednostavljenog postupka provoza robe željeznicom

1. Obraćamo se Naslovu zahtjevom, da nam, sukladno odredbama čl. 288. - 302. Odluke o provođenju Zakona o carinskoj politici u Bosni i Hercegovini, za robu koju prevozimo željeznicom, odobri korištenje pojednostavljenog postupka provoza temeljem tovarnog lista CIM-a, propisanog odredbama čl. 319. – 330. te Odluke.

2. Roba za koju se zahtijeva pojednostavljeni postupak provoza:

.....
.....
(npr: sva roba koju podnositelj zahtjeva prima na prijevoz temeljem CIM-a, osim
.....)

3. Predloženi izgled i sadržaj evidencije o provožu iz članka 320. Odluke, mjesto i način vođenja (ručno ili kompjuterski):

.....
.....
(navesti podatke o evidenciji, a ukoliko evidencija koju vode željeznice za potrebe njenog knjigovodstva omogućava kontrolu carinskih organa, dati podatke o istoj)

4. Odgovorne osobe za provođenje pojednostavljenog postupka:

.....
(ime i prezime, broj telefona i faksa odgovorne osobe podnosioca zahtjeva za osiguravanje provođenja i poštivanja pojednostavljenog postupka provoza).

5. Izmirenje eventualnog carinskog duga u postupku provoza:

.....
(dati informacije o izmirenju eventualnog carinskog duga)

6. Drugi podatci i isprave koji mogu utjecati na odlučivanje o zahtjevu:

.....

7. Broj i popis priloga, uključujući i dokaze o ispunjavanju uvjeta iz članka 289. stavak (4) Odluke i o uplati administrativne pristojbe:

.....

Podnositelj zahtjeva

M.P.

.....

(potpis)

Prilog 2.

Popis provoznih pošiljki koje nisu istupile iz carinskog područja

R.br.	Polazni ured	Datum otpreme	Broj teretnog lista CIM	Broj vagona	Naziv robe	Bruto masa robe	Određišni ured

Popis izvoznih pošiljki koje nisu istupile iz carinskog područja

R.br.	Polazni ured	Datum otpreme	Broj teretnog lista CIM	Broj vagona	Naziv robe	Bruto masa robe	Određišni ured

На основу члана 15. Закона о управи за индиректно опорезивање ("Службени гласник БиХ", бр. 89/05) и члана 61. став (2) Закона о управи ("Службени гласник БиХ", бр. 32/02, 102/09 и 72/17), директор Управе за индиректно опорезивање доноси

УПУТСТВО

О ПОЈЕДНОСТАВЉЕНОМ ПОСТУПКУ ПРОВОЗА РОБЕ ЖЕЉЕЗНИЦОМ

ДИО ПРВИ - ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

(Предмет)

Овим упутством ближе се прописују услови, поступак одобравања и спровођења поједностављеног провозног поступка у папирном облику за робу која се превози жељезницом.

Члан 2.

(Правни основ)

Поједностављени поступак провоза за робу која се превози жељезницом регулисан је:

- а) одредбама чл. 105. - 114. Закона о царинској политици у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", бр. 58/15), (у даљем тексту: Закон),
- б) одредбама чл. 288. - 302. и 319. - 330. Одлуке о спровођењу Закона о царинској политици у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", бр. 13/19, 54/19 и 21/20), (у даљем тексту: Одлука),
- ц) Конвенцијом о међународном жељезничком превозу (СОПФ) ("Службени гласник БиХ" - Међународни уговори", бр. 2/06).

Члан 3.

(Употреба рода)

Изрази који су ради прегледности дати у једном граматичком роду односе се без дискриминације и на мушкарце и на жене.

Члан 4.

(Закони и други прописи)

Ако није другачије наведено, подразумева се да упућивање у овом упутству на законе и друге прописе укључује и измене и допуне тих закона и других прописа које ступају на снагу датумом ступања на снагу овог упутства или након тог датума.

Члан 5.

(Појмови и шифре)

У смислу овог упутства, поједини појмови и шифре имају следеће значење:

- а) "СИМ" - товарни лист у жељезничком превозу и исти је добијен као скраћени акроним од француског израза "Règles uniformes concernant le contrat de transport international ferroviaire des marchandises" (Споразум за међународни превоз робе жељезницом). Употреба товарног листа СИМ и примјенљиви поступци описани су у СИТ приручницима: Упутство за употребу товарног листа СИМ и други међународни товарни документи и Упутство за употребу товарног листа СИМ/CMGS;
- б) "СОПФ" ("Convention relative aux transports internationaux ferroviaires") - Конвенција за међународни жељезнички саобраћај од 9. маја 1980. године (у даљем тексту Конвенција). Додатак Б Конвенцији којим се успостављају заједничка правила за употребу товарног листа СИМ усвојен је

9. јуна 1999. године, а примјењу се од 1. јула 2006. године.

- ц) Носилац поступка провоза – овлашћени жељезнички превозник који прихвата робу за превоз са товарним листом СИМ.

ДИО ДРУГИ - ОДОБРЕЊЕ ЗА ПОЈЕДНОСТАВЉЕНИ ПОСТУПАК ПРОВОЗА РОБЕ ЖЕЉЕЗНИЦОМ

Члан 6.

(Услови и критерији за издавање одобрења)

Подносилац захтјева за издавање одобрења за поједностављени поступак провоза робе жељезницом (у даљем тексту: подносилац захтјева), мора испунити следеће услове и критерије:

- а) подносилац захтјева је жељезнички превозник,
- б) подносилац захтјева има сједиште у царинском подручју Босне и Херцеговине,
- ц) подносилац захтјева редовно користи поступак провоза или надлежни царински орган располаже са знањима да он може испунити обавезе у оквиру тог поступка,
- д) подносилац захтјева није извршио теже повреде или поновљене повреде царинских и/или пореских прописа.

Члан 7.

(Подношење захтјева)

- (1) Захтјев за издавање одобрења за поједностављени поступак провоза робе жељезницом подноси се Сектору за царине у Главној канцеларији УИО.
- (2) Захтјев се подноси се на образлу из Прилога 1. овог упутства. У захтјев мора бити унијет датум и мора бити потписан.
- (3) Уз захтјев, подносилац захтјева подноси у оригиналу или овјереној копији следеће:
 - а) доказ о упису правног субјекта у судски регистар,
 - б) увјерење надлежног суда да ли су подносилац захтјева, његово одговорно лице и лице одговорно за поједностављење, у последње три године прије подношења захтјева, правоснажно кажњавани и за које царинске и пореске прекршаје,
- ц) књига оцаришених пошиљки К-408, Магаџинска књига приспијећа К-254, Магаџинска књига отправања К-117 и Дневник примопредаје кола Кол-4,
- д) евиденције корисника о започетим/завршеним провозним поступцима која мора садржавати следеће податке: име жељезничке станице гдје се води евиденција, датум и вријеме уноса у евиденције, број воза, земљу отпреме, полазна жељезничка станица, бројеве СИМ теретних листова, датум отпреме, одредишна жељезничка станица, бројеве вагона, бројеве контејнера, број колета (комада), врсту колета, бруто масу робе, назив робе.

Члан 8.

(Доношење одобрења)

- (1) Одлуку по захтјеву за издавање одобрења за поједностављени поступак провоза робе жељезницом доноси Сектор за царине, у року од три мјесеца од дана пријема уредног захтјева.
- (2) У одобрењу се наводе услови и обавезе за коришћење поједностављења, те се одређују оперативне и контролне мјере.

Члан 9.

(Важење одобрења)

- (1) Одобрење важи од датума на који подносилац захтјева, односно ималац одобрења прими одобрење или се сматра да га је примио, а царински орган одобрење може примјењивати од наведеног датума.
- (2) Осим ако је у царинским прописима другачије одређено, одобрење важи без временског ограничења.
- (3) Одобрење важи од датума који је различит од датума из става (1) овог члана у сљедећим случајевима:
 - а) ако ће одобрење повољно утицати на подносиоца захтјева те је подносилац захтјева затражио други датум од којег одобрење важи, у том случају одобрење важи од датума који је затражио подносилац захтјева под условом да је тај датум каснији од датума од којег би одобрење важило у складу са ставом (1) овог члана,
 - б) ако је претходно одобрење издато са временским ограничењем и једини је циљ предметне одлуке продужити његово важење, у том случају одобрење важи од дана истека периода важења претходног одобрења,
 - ц) ако почетак важења одобрења зависи од тога да подносилац захтјева испуни одређене формалности, у том случају одобрење важи од дана на који подносилац захтјева прими, или се сматра да је примио, обавјештење од надлежног царинског органа у којем се наводи да су формалности успјешно испуњене.

Члан 10.

(Поништење, укидање и измјена одобрења)

- (1) На поништење, укидање и измјену одобрења примјењују се одредбе чл. 297.-301. Одлуке.
- (2) Лицу којем је поништено или укинута одобрење не може се издати ново одобрење прије истека три године од дана поништења односно прије истека годину дана од дана укидања одобрења.

Члан 11.

(Осигурање)

У поједностављеном поступку провоза, сходно члану 109. став (1) тачка ц) Закона не полаже се осигурање, осим у случајевима које, када је то потребно, утврђује Управни одбор УИО.

ДИО ТРЕЋИ - ПРОВОЗНЕ ИСПРАВЕ У МЕЂУНАРОДНОМ ЖЕЉЕЗНИЧКОМ ПРОМЕТУ

Члан 12.

(Врсте превозних исправа)

- (1) Превозне исправе које се користе у међународном жељезничком превозу су СИМ теретни лист, СИМ теретни лист за комбиновани превоз и теретни лист СИМ/SMGS (у даљем тексту: теретни лист СИМ).
- (2) Садржај теретног листа и уговор о превозу робе уређен је Јединственим правилима везаним уз Уговор о међународном жељезничком превозу робе (СИМ). Све одредбе садржане у овом упутству које се односе на СИМ теретни лист, ако другачије није наведено, односе се и на СИМ теретни лист за комбиновани превоз.
- (3) У случају редовног провоза робе теретни лист СИМ користи се као превозна исправа, а у случају примјене поступка провоза на основу папирних докумената користи се као декларација за поступак провоза.
- (4) Подаци о кориснику поступка (ex. главни обвезник) и његов потпис на провозној декларацији видљиви су из поља 58а и 58б теретног листа.

- (5) Подаци о предајном мјесту и датум када је отпремно жељезничко предузеће преузело одговорност за робу видљиви су из података пошиљалоца у пољу 16 "Преузимање" и пољу 56 "Превозникове изјаве", уколико жељезничко предузеће које преузима робу утврди да стварно преузимање одступа од података наведених у пољу 16.
- (6) Земља отпреме, а тиме и царински статус робе те број товарног листа наведени су у пољу 62 "Идентификација пошиљке".

Члан 13.

(Теретни лист СИМ)

- (1) Узорак СИМ теретног листа и упутство за његово попуњавање уређени су Приручником о теретном листу СИМ (GLV-CIM). Састоји се од шест листова означених бројевима:

Теретни лист		Прималац примјерка теретног листа
Бр.	Назив	
1	Оригинал теретног листа	Прималац
2	Теретна карта	Превозник (централно обрачуноско мјесто одредишне жељезнице – Контрола прихода)
3	Извјештај о приспијећу/царина	Превозник (одредишна станица)
5	Извјештај о отпреми	Превозник (изузима га излазна погранична станица и шаље у централно обрачуноско мјесто-контрола прихода)
4	Дупликат теретног листа	Пошиљалац
6	Копија извјештаја о отпреми	Превозник – отпремна станица

- (2) Пошиљка из отпремне станице отпрема се листовима 1, 2, 3 и 5 теретног листа СИМ.
- (3) Теретни лист СИМ се може користити као вагонски лист CUV, у складу са међународним правилима за вагоне. У том случају значи се поље "Вагонски лист CUV" (поље 30.) теретног листа СИМ, а користи се када се празни вагони превозе као превозна средства и претходно су били пуштени у слободан промет. Уколико празни вагони нису претходно били пуштени у слободан промет, број вагона се уписује у рубрику 18 - Број вагона и у рубрици 21 - Опис робе и не користи се рубрика 30.
- (4) Бројем теретног листа СИМ сматра се 18-цифрени скуп података из поља 62 "Идентификација пошиљке".

Члан 14.

(Теретни лист СИМ за комбиновани превоз)

- (1) Узорак теретног листа СИМ за комбиновани превоз и упутство за његово попуњавање уређени су Приручником о СИМ-овом теретном листу за комбиновани превоз (GLV-TC). Састоји се од осам листова означених бројевима:

Теретни лист		Прималац примјерка теретног листа
Бр.	Назив	
1	Корисник / предавалац робе	Корисник који робу предаје на превоз предузећу за комбиновани превоз
1	Оригинал теретног листа	Прималац у складу с уговором о превозу
II	Корисник / одвозитељ робе	Корисник који одвози робу из предузећа за комбиновани превоз
2	Теретна карта	Превозник (централно обрачуноско мјесто одредишне жељезнице – Контрола прихода)
3	Извјештај о приспијећу / царина	Превозник (одредишна станица)
5	Извјештај о отпреми	Превозник (изузима га излазни погранична станица и шаље у централно обрачуноско мјесто и контрола прихода)
4	Дупликат теретног листа	Пошиљалац у складу с уговором о превозу

6	Копија извјештаја о отпреми	Превозник – отпремна станица
---	-----------------------------	------------------------------

- (2) Пошиљка се из отпремне станице отпрема листовима 1, II, 2, 3 и 5 теретног листа.

Члан 15.

(Теретни лист CIM/SMGS)

- (1) Теретни лист CIM/SMGS користи се као теретни лист CIM на подручјима гдје се примјењују правила CIM, а као теретни лист SMGS на подручјима гдје вриједе правила SMGS. Све одредбе које се односе на теретни лист CIM у вези са поступком провоза у жељезничком промету одговарајуће се примјењују и на Теретни лист CIM/SMGS.
- (2) У случајевима када се на подручју уговорних страна жели користити провозни поступак помоћу папирних докумената, а провоз започне у земљи у којој се примјењују SMGS правила, отпремна жељезничка компанија у тој земљи мора утврдити да су подаци о уговорном превознику и кориснику поступка унесени у теретни лист прије него пошиљка уђе у царинско подручје уговорних страна.

Члан 16.

(Замјенске превозне исправе - попутница и дупликат теретног листа)

- (1) У посебним случајевима умјесто теретног листа за отпрему издвојених вагона из комплетног воза или вагонске композиције, због поправке, претовара или слично, користи се документ Пропутница која служи као замјенска превозна исправа. Попутница одговара узорку теретног листа, при чему вриједе следећа одступања:
- поље 30: ознака исправе гласи: "Попутница" при чему се одступа од упозорене клаузуле (лијево од поља 30),
 - предвиђена поља за означавање појединих листова теретног листа испод поља 59, остају резервисана.
- (2) Умјесто обрасца може се користити копија теретног листа на којем се у горњем крајњем дијелу јасно назначи "Попутница - Begleitschein". На тој копији подаци у пољу 30 и ознаке листова испод поља 59 тада се морају прекрижити.
- (3) Превозник евидентира испостављање попутнице (као обрасца или копије теретног листа) у поље 56 "Превозникове изјаве" са следећим подацима:
- шифра и назив превозника,
 - мјесто и датум испостављања.
- (4) Када отпремна станица мора испоставити дупликат теретног листа, тада поступа на један од два могућа начина:
- ради препис листова теретног листа који прате пошиљку, или
 - фотокопира теретни лист који је остао у његовој архиви, у онолико примјерака колико прати пошиљку.
- (5) Дупликат теретног листа мора носити ознаку "ДУПЛИКАТ" и бити овјерен жигом станице и означен истим ознакама којима је био означен и оригинални теретни лист.

ДИО ЧЕТВРТИ - ПОСТУПАК ПРОВОЗА НА ОСНОВУ ПАПИРНИХ ДОКУМЕНАТА У ЖЕЉЕЗНИЧКОМ ПРОМЕТУ

Члан 17.

(Попуњавање теретног листа CIM)

- (1) Сама употреба и подношење теретног листа CIM од стране жељезничког превозника нису довољни за употребу провоза на основу папирних докумената.
- (2) Жељезнички превозник коме је издато одобрење за употребу провоза на основу папирних докумената, и који жели користити поступак провоза на основу папирних докумената, мора коришћење поједностављеног поступка провоза изричито затражити попуњавањем поља 58б теретног листа CIM (односно поља 6б теретног листа CIM/SMGS, ако се користи). Поље се попуњава означавањем поља "ДА" (уносом - x) и уписом четвороцифрене пифарске ознаке корисника поступка (тзв. UIC ознака).
- (3) На основу таквог захтјева полазна царинска канцеларија одлучује може ли се примијенити тражени поступак. У случајевима употребе провозног поступка на основу папирних докумената, теретни лист CIM служи као превозна исправа и као превозна декларација.
- (4) Одредбена царинска канцеларија и Одељак за поступак провоза у Сектору за царине ће оцијенити је ли поступак одговарајуће примјењен.

Члан 18.

(Услови за употребу провозног поступка на основу папирних докумената)

- (1) Поступак провоза на основу папирних докумената при превозу робе жељезницом може се користити само ако је овлашћени превозник то на описани начин затражио.
- (2) Надлежна полазна царинска канцеларија ће увидом у поље 57 и 58а теретног листа CIM утврдити колико превозника учествује у превозу предметне пошиљке те јесу ли сви укључени превозници корисници одобрења за употребу овог поступка провоза.
- (3) Употреба провозног поступка на основу папирних докумената подразумијева да је:
- корисник поступка (жељезнички превозник) корисник одобрења за употребу поједностављеног поступка провоза при превозу робе жељезницом,
 - да се теретни лист CIM користи као превозна декларација,
 - да је ослобођен обавезе полагања осигурања за дуг који може настати у поступку провоза.
- (4) Приликом употребе провозног поступка на основу папирних докумената, корисник одобрења је дужан водити евиденције о започетим поступцима провоза и завршеним поступцима провоза, при чему надлежне царинске канцеларије не воде евиденције о започетим и завршеним поступцима провоза.

Члан 19.

(Разлози за ускраћивање употребе провозног поступка на основу папирних докумената)

- (1) Употреба провозног поступка на основу папирних докумената се неће допустити ако је одобрење за коришћење поступка провоза у писаној форми специфичног за робу која се превози жељезницом из чл. 288. ф) Одлуке поништено, укинута или привремено укинута.
- (2) Ако се утврди да је одобрење из чл. 288. ф) Одлуке укинута имаоцу одобрења, обавезна је употреба редовног поступка провоза (NCTS) и полагање

инструмента за осигурање могућег дуга, при чему се теретни лист СИМ користи само као превозна исправа.

Члан 20.

(Примјена основних правила у жељезничком промету)

- (1) Ако превозник није у пољу 58б теретног листа затражио употребу поједностављеног провозног поступка или је надлежна канцеларија због неиспуњавања неког од прописаних услова ускратила употребу провозног поступка на основу папирних докумената, пошиљка се мора ставити у редован поступак провоза уз употребу NCTS декларације. У таквом случају се теретни лист користи као превозна исправа и прилог провозној декларацији, а у поље 99 теретног листа СИМ обавезно се уписује припадајући број провозне декларације тј. MRN преписан са Пратећег провозног документа (ППД).
- (2) Приликом употребе редовног поступка провоза, корисник поступка је дужан положити осигурање за намирење дуга који може настати у поступку провоза.

Члан 21.

(Статус корисника поступка)

- (1) У складу са чланом 5. СИМ-а појам "превозник" означава уговорног превозника који је склопио уговор о превозу са пошиљаоцем у складу са СИМ-ом, или сљедећег (узастопног) превозника, који је одговоран пошиљаоцу на основу овог уговора.
- (2) Појам "извршни превозник" или "замјенски превозник", значи жељезничко предузеће које није склопило уговор о превозу са пошиљаоцем, али којем је уговорни или узастопни (сљедећи) превозник повјерио, у цијелости или дјелимично, обављање провоза жељезницом.
- (3) "Уговорни превозник" се мора навести у поље 58а теретног листа СИМ, док се узастопни и извршни превозник уписују у поље 57 као "остали превозници".
- (4) С обзиром на свој посебан положај у организацији провоза робе и свој однос са осталим превозницима, као и своја знања о њима, уопштено, уговорни превозник је тај који треба поднијети захтјев за примјену провозног поступка на основу папирних докумената и попунити поље 58б теретног листа СИМ. Уговорни превозник и корисник поступка су једна те иста особа.

Члан 22.

(Упис ознаке робе из царинске тарифе)

Теретни лист СИМ не садржи никакво посебно поље за унос тарифне ознаке из HS-а (Harmonized system) у случајевима у којима се она мора користити у примјени провозног поступка. Интерна жељезничка 6-цифрена NHM ознака може се уписати у поље 24, али она у одређеним случајевима не одговара ознаци HS-а. Приручник о СИМ теретном листу (GLV-SIM) садржи упутство да се ознака HS-а мора унијети у поље 21, ако то захтијева царинско законодавство.

Члан 23.

(Примјена редовног поступка и провозног поступка на основу папирних докумената у комбинованом друмско-жељезничком превозу)

- (1) У складу са чланом 329. Одлуке, редовни поступак се може примјенити за превоз робе, ако су истовремено испуњени и услови за поступак провоза на основу папирних докумената. То важи углавном за комбиновани друмско-жељезнички превоз. Привредни субјекат који се одлучи за употребу редовног поступка имаће користи од поступка провоза на основу папирних докумената која су одобрена за превоз жељезницом, док

за дио провоза на друму мора примјенити редовни поступак.

- (2) У тим случајевима теретни лист СИМ (поље 99) мора садржавати број провозне декларације (MRN) предметне пошиљке.
- (3) Како сама употреба теретног листа СИМ није довољан доказ да је жељезничко предузеће овлашћено за примјену провозног поступка на основу папирних докумената, из теретног листа СИМ мора бити видљиво да су испуњени услови за употребу провозног поступка на основу папирних докумената.
- (4) Сви превозници и замјенски превозници из поља 58а и 57 теретног листа СИМ морају бити овлашћени корисници провозног поступка на основу папирних докумената. За предметне пошиљке не мора се подносити захтјев за провозни поступак на основу папирних докумената, нити унијети ознака корисника поступка.

ДИО ПЕТИ - РЕДОВАН ПРОВОЗНИ ПОСТУПАК

Члан 24.

(Поступак у полазној царинској канцеларији)

Поступак провоза на отпреми може започети у граничној царинској канцеларији у случају кад је превоз започео у трећој земљи или у царинској канцеларији у унутрашњости у случају када превоз започиње у уговорној страни.

Члан 25.

(Поступак отпреме у случају када превоз започиње у граничној царинској канцеларији а завршава унутар царинског подручја БиХ или на граничној царинској канцеларији)

- (1) Ако превоз почиње у царинској канцеларији надлежној за граничну жељезничку станицу кроз коју роба улази у царинско подручје БиХ, дјелује у својству полазне царинске канцеларије. Ако се користи провозни поступак на основу папирних докумената, полазна царинска канцеларија не уноси никакве податке о почетку поступка у своје евиденције.
- (2) Жељезнички превозник (корисник одобрења) подноси полазној царинској канцеларији листове 1, 2, 3 и 5 теретног листа СИМ са попуњеним пољем 58б.
- (3) Царинска канцеларија, без одлагања, провјерава јесу ли испуњени сви услови за употребу провозног поступка на основу папирних докумената, да ли је теретни лист СИМ овјерен од стране жељезничког превозника (датум и мјесто преузимања робе у рубрици 16 товарног листа, наљепница из прилога 51 Одлуке и број товарног листа у пољу 62 товарног листа) и јесу ли инспекцијске службе, ако је потребно, издале прописане сагласности (дозволе, сертификате,...) за улаз робе у царинско подручје. Ако надлежна царинска канцеларија утврди да инспекцијске службе нису издале прописане сагласности (дозволе, сертификате и сл.), забраниће улазак робе у царинско подручје.
- (4) Ако надлежна царинска канцеларија утврди да неки од услова за употребу провозног поступка на основу папирних докумената није испуњен ускратиће употребу поступка провоза на основу папирних докумената, те упутити жељезничког превозника да поднесе редовну NCTS декларацију прописану за редовни поступак провоза.
- (5) Када се користи провозни поступак на основу папирних докумената, корисник одобрења уноси у своје евиденције све прописане податке везане за поступак провоза. Основу евиденција чине подаци о

примопредаји воза, размјешени са жељезничким превозником сусједне земље. По уносу предметних података у евиденције корисника провозног поступка на основу папирних докумената исти морају бити доступни надлежној царинској канцеларији. Тек потом предметна пошиљка/е може напустити жељезничку станицу.

- (6) У случају постојања основане сумње на злоупотребу поступка, царински службеници полазне царинске канцеларије могу прегледати терет (или његов дио), што им је жељезнички превозник дужан омогућити.

Члан 26.

(Поступак у случају када превоз почиње унутар царинског подручја БиХ, а завршава унутар или изван тог подручја)

- (1) У случају превоза на који се примјењује провозни поступак на основу папирних докумената који започиње унутар царинског подручја, а завршава такође унутар царинског подручја или изван подручја БиХ, превозник подноси полазну царинској канцеларији листове 1., 2., 3. и 5. теретног листа СИМ.
- (2) Полазна царинска канцеларија је дужна у поље 99 листова 1., 2. и 3. теретног листа СИМ уписати ознаку СПОЉНИ ПРОВОЗ у складу са чланом 324. Одлуке.
- (3) Ако се на теретном листу СИМ не упише ознака врсте поступка, сматраће се да се ради о поступку Т1.
- (4) Полазна царинска канцеларија провјерава постојање захтјева за употребу поједностављења и испуњавање услова за употребу провозног поступка на основу папирних докумената и да ли је теретни лист СИМ овјерен од стране жељезничког превозника (датум и мјесто преузимања робе у рубрици 16 товарног листа, наљепница из прилога 51 Одлуке и број товарног листа у пољу 62 товарног листа), те у случају испуњавања услова окончава претходни царински поступак тако што податке о претходном царинском поступку уноси у поље 99 листа 5 теретног листа СИМ - што овјерава службеним печатом и враћа поднесене листове превознику.
- (5) Жељезнички превозник се, у складу са чланом 322. Одлуке, брине да пошиљке које се превозе у провозном поступку буду означене наљепницама са пиктограмом, чији садржај и облик одговара узорку из Прилога 51. Одлуке. Умјесто наљепнице може се користити жиг којим се репродукује пиктограм из Прилога 10. Наљепнице се лијепе на теретни лист СИМ и на жељезнички вагон (ако се ради о вагонској пошиљци) или на пакете.
- (6) Полазна царинска канцеларија не ставља царинска обиљежја на превозна средства или пакета, као опште правило и узимајући у обзир мјере осигурања препознавања робе које предузима жељезнички превозник. ТС "1.1.8.1.3. Kennzeichnung"
- (7) Ако неки од прописаних услова није испуњен, царинска канцеларија ће упутити жељезничког превозника да робу стави у редован поступак провоза уз подношење електронске декларације (NCTS).
- (8) Импалац одобрења, у одобреној евиденцији уноси прописане податке. По уносу предметних података у евиденције корисника провозног поступка на основу папирних докумената, исти морају бити доступни надлежној царинској канцеларији. Тек потом предметна пошиљка/е може напустити жељезничку станицу.

Члан 27.

(Поступак у одредишној царинској канцеларији)

Одредишна царинска канцеларија може бити царинска канцеларија на граници или у унутрашњости, а робу из поступка провоза може примити и овлашћени прималац.

Члан 28.

(Поступак у одредишној царинској канцеларији при превозу робе према трећим земљама)

- (1) Царинска канцеларија надлежна за граничну жељезничку станицу преко којег роба у поступку провоза напушта царинско подручје БиХ дјелује у својству одредишне царинске канцеларије, те у складу са чланом 327. Одлуке, у тој канцеларији не евидентира завршавање поступка провоза, нити обавља било какве царинске формалности.
- (2) Када роба, у провозном поступку на основу папирних докумената, дође у граничну жељезничку станицу, корисник провозног поступка на основу папирних докумената дужан је унијети у своје евиденције податке о пошиљци која напушта царинско подручје. Основа евиденција су подаци за примопредају воза са жељезничким превозником сусједне земље. После уноса податка у евиденцији, исти морају бити доступни надлежној одредишној царинској канцеларији за евентуалну провјеру са њене стране.

Члан 29.

(Поступак у случају када провоз завршава у царинској канцеларији унутар царинског подручја)

- (1) Одредишна царинска канцеларија је царинска канцеларија надлежна за жељезничку станицу на којем се превоз робе а тиме и провозни поступак завршава.
- (2) Ради завршетка провозног поступка и обављања потребних формалности при одредишној царинској канцеларији, пошиљка се поставља на царински колосјек или на мјесто које је споразумно са жељезницом одредила надлежна подручна царинска канцеларија.
- (3) Жељезнички превозник предаје одредишној царинској канцеларији листове 2. и 3. и додатну копију листа 3. теретног листа СИМ, у складу са чланом 327. Одлуке. Додатна копија је потребна само у случају да поступак завршава у међустаници.
- (4) Одредишна царинска канцеларија евидентира поднесену исправу у контролник привременог смјештаја, у поље 99 листа 2. уноси број из овог контролника (по одобреном моделу), овјерава листове 2. и 3. службеним печатом и потписом царинског службеника те лист 2. враћа жељезничком превознику, а лист 3. задржава. Овим се за корисника одобрења завршава поступак провоза.
- (5) Након што цјелокупној пошиљци буде одређено царински одобрено поступање или употреба царинска канцеларија ће бројеве односних декларација којим се роба ставља у нови поступак уписати у поље 99 листа 3. теретног листа и потом, лист 3. овјерен ознаком "ОЦАРИЊЕНО" вратити жељезничком превознику. Лист 3. према правилу остаје у одредишној царинској канцеларији сходно члану 327. став (2) Одлуке. Само ако поступак завршава у међустаници, листови 2. и 3. се враћају жељезничком превознику а одредишна царинска канцеларија задржава копију листа бр. 3.

Члан 30.

(Поступак код овлашћеног примаоца)

- (1) Ако корисник оваквог одобрења жели у својим просторима примати робу која се превози жељезницом,

- потребно је да уз захтјев за одобрење статуса овлашћеног примаоца поднесе и посебну изјаву којом даје сагласност УИО, да примјерак одобрења, као и све његове касније измјене и допуне, достави жељезничком превознику на знање.
- (2) Приликом превоза робе намијењене овлашћеном примаоцу уз употребу поступка провоза на основу папирних докумената, морају бити испуњени сљедећи услови:
- у пољу 4 теретног листа СИМ мора бити наведен назив овлашћеног примаоца,
 - поље 7 мора садржавати евиденцијски број одобрења овлашћеног примаоца.
- (3) По приспјећу пошиљке у одредишну жељезничку станицу, жељезница обавјештава овлашћеног примаоца о приспјећу пошиљке. Овлашћени прималац који прима робу од жељезнице, потврђује жељезници пријем робе, уписује број књиговодственог записа – захтијеваног поступка по одобреном моделу у поље 99 листова 1., 2. и 3. товарног листа СИМ, чиме завршава провозни поступак и за жељезницу престају све обвезе. Изузетно, у складу са чланом 330. став (2) Одлуке, царински орган може одредити да овлашћени жељезнички превозник или превозник примјерак 2. и 3. товарног листа СИМ мора доставити непосредно одредишној царинској канцеларији.
- (4) Овлашћени прималац мора о доласку пошиљке у одобрене просторе информисати надлежну одредишну царинску канцеларију, на начин прописан у одобрењу за коришћење статуса овлашћеног примаоца те му, најкасније сљедећи радни дан, доставити копију примјерка 1. теретног листа СИМ са подацима унесеним у поље 99. овлашћени прималац може са надлежном царинском канцеларијом договорити и другачији начин и рокове доставе листа 3. СИМ-а.
- (5) Ако овлашћени прималац, након што му жељезнички превозник уредно преда пошиљку, приликом истовара утврди одређене неправилности (мањак или вишак) обавезан је о томе одмах обавијестити надлежну одредишну царинску канцеларију.
- (3) Царинска канцеларија је дужна провјерити је ли приложени теретни лист СИМ овјерио жељезнички превозник (датум и мјесто преузимања робе у пољу 16 теретног листа, наљепница из Прилога 51. Одлуке, број теретног листа из поља 62), одговара ли роба наведена на теретном листу СИМ роби декларисаној за извоз, те јесу ли испуњени услови за употребу поступка провоза на основу папирних докумената.
- (4) Царинска канцеларија довршава извозни поступак и потврђује излаз робе на начин прописан у ставу (1) при чему се у тај систем уноси број СИМ теретног листа као јединственог уговора о превозу робе, којим се роба превози изван царинског подручја БиХ.
- (5) Царинска канцеларија означава лист 1. теретног листа СИМ ознаком "ИЗВОЗ" црвене боје (руком или печатом), а у пољу 99 свих примјерака теретног листа уписује податке о броју извозне декларације (MRN број) и овјерава га печатом полазне царинске канцеларије те потписом царинског службеника, што за превозника представља знак да пошиљка може напустити царинско подручје.
- (6) СИМ је у даљем поступку јединствени уговор о превозу, са уписаним бројем MRN и осталим ознакама.
- (7) Ако се роба непосредно извози у страну царинско подручје, царинска канцеларија надлежна за жељезничку станицу у којој је роба стављена на захтјев странке на превоз на основу јединственог уговора о превозу, има улогу излазне царинске канцеларије за поступак извоза.
- (8) Ако је поступак извозног царинења домаће робе обављен прије предаје робе на превоз жељезници, приликом предаје робе на превоз жељезници, пошиљалац робе мора приложити примјерак Пратеће извозне исправе (даље у тексту: ПИИ). Од мјеста извозног царинења до жељезничке станице гдје се врши утовар у вагон робу прати примјерак ПИИ. Даљњи поступак с оваквом пошиљком описан је у претходним ставовима.

Члан 32.

(Одобрени извозник)

- ДИО ШЕСТИ - ПРЕВОЗ ИЗВОЗНО ОЦАРИЊЕНЕ РОБЕ**
- Члан 31.
- (Поступак провоза након извоза)
- (1) Роба за извоз може бити стављена у редован поступак провоза или у поступак провоза на основу папирних докумената. Поступак везан за кретање извозне робе у наставаку се описује.
- Излазном царинском канцеларијом сматра се царинска канцеларија надлежна за жељезничку станицу на којој је жељезнички превозник преузео робу и јединствени уговор о превозу робе изван царинског подручја, под условом да ће роба напустити царинско подручје жељезницом те да декларант или његов заступник захтијевају да се формалности излазне царинске канцеларије спроведу на тој канцеларији.
- (2) Ако декларант или његов заступник поднесе царинској канцеларији извозну декларацију и приложи јој теретни лист СИМ којим се роба упућује изван царинског подручја, сматра се да је поднио захтјев да се формалности прописане за излазну канцеларију обаве у тој канцеларији сходно чл. 464. став (3) тачка б) Одлуке. За пошиљке које се извозе царинској канцеларији се подноси извозна декларација и сет листова 1., 2., 3. и 5. теретног листа СИМ.
- (1) УИО може одобрити статус одобреног извозника (одобрење за поступак кућног царинења за извоз) што кориснику омогућава отпрему роба из простора извозника или других мјеста које је одобрила УИО уз декларисање робе за поступак извоза употребом електронског система извоза. Уз захтјев за одобрење корисник подноси и посебну изјаву којом даје сагласност да УИО, примјерак одобрења, као и све измјене и допуне одобрења, достави жељезничком превознику на знање.
- (2) Робу коју овлашћени извозник отпрема из одобрених простора прати примјерак ПИИ.
- (3) За потврђивање завршетка извозног поступка одобреног извозника на одговарајући начин се примјењује поступак описан у члану 31. овог упутства.

Члан 33.

(Превоз више вагона једним теретним листом СИМ)

Код превоза више вагона једним теретним листом СИМ (пошиљаочева вагонска композиција и пошиљаочев комбиетан воз) теретном листу СИМ прилаже се онолико примјерака пописа вагона колико листова има теретни лист СИМ, плус један примјерак. Попис вагона садржи основне податке о пошиљци те податке који се тичу вагона и робе.

ДИО СЕДМИ - ПОСЕБНОСТИ ПРИ ПРЕВОЗУ РОБЕ ЖЕЉЕЗНИЦОМ

Члан 34.

(Реекспедиција)

- (1) Када се превоз робе који је требао бити окончан у одређеној царинској канцеларији, треба завршити негдје другдје (било у царинском подручју БиХ или у трећој земљи) при чему није било истовара робе у првобитно декларисаној одредишној царинској канцеларији, спроводи се реекспедиција (реекспорт), на следећи начин:
 - а) прималац испоставља нови теретни лист (по долазном теретном листу), у поље 99 првобитног теретног листа СИМ жељезнички превозник уноси ознаку "R" и број новог теретног листа, а у поље 99 новог теретног листа уноси ознаку "R" и број првобитног теретног листа СИМ
- (2) У случају када се пошиљка реекспедира у одредишну жељезничку станицу у страном царинском подручју поступа се на следећи начин:
 - а) ако роба још није поднесена одредишној царинској канцеларији (нису предати листови 2. и 3. додатна копија листа 3.), тада се одредишној царинској канцеларији подноси првобитни теретни лист СИМ (долазни), листови 2., 3. и ДК 3. (која се користи само ако се ради о међустаници) и нови (одлазни) теретни лист СИМ листови 1., 2., 3. и 5.. Царинска канцеларија провјерава јесу ли испуњени услови за даљу примјену поступка провоза на основу папирних докумената и допушта примјену овјеравајући теретне листове у пољу 99 и то долазни теретни лист на листовима 2. и 3., одлазни теретни лист на листу 5.
 - б) када је роба већ поднесена царинској канцеларији (лист 2. и 3. СИМ-а предати одредишној царинској канцеларији) а следећи поступак још није започео тј. није поднесена декларација за слиједећи поступак, жељезнички превозник питање реекспедиције рјешава са примаоцем робе и царинском канцеларијом тако да прималац подноси лист 1. првобитног теретног листа СИМ (долазни) и нови (одлазни) теретни лист СИМ који се састоји од листова 1., 2., 3. и 5. Царинска канцеларија провјерава јесу ли испуњени услови за даљу примјену поступка провоза на основу папирних докумената и допушта примјену овјеравајући теретне листове у пољу 99 и то долазни теретни лист на листовима 1. и 3., а одлазни теретни лист на листу 5.

Члан 35.

(Измјена уговора о превозу)

- (1) Уколико током провоза робе у неком од успутних жељезничких станица пошиљалац или прималац робе одлучи промијенити одредишну жељезничку станицу, он то писмено захтијева од жељезничког превозника. Захтјев за измјену се подноси на обрасту СИТ 7 из СИТ приручника. Жељезнички превозник дужан је обавијестити царински орган на мјесечном нивоу за све уговоре за превоз који нису реализовани.
- (2) У том случају није потребно испостављати нови теретни лист СИМ, већ се на постојећем СИМ-у мијења податак о примаоцу робе, жељезничкој станици одредишта и евентуално ознака земље одредишта.
- (3) Изузетак је случај кад се пошиљка враћа у отпремну земљу, тада се испоставља нови теретни лист.

- (4) Превозник не може промијенити уговор о превозу без претходног одобрења полазне царинске канцеларије ако се уговор о превозу мијења на начин да:
 - а) превоз који је требао завршити изван царинског подручја БиХ заврши у њему, или
 - б) превоз који је требао завршити у царинском подручју БиХ заврши изван њега,
- (5) Ако је роба већ поднесена царинској канцеларији (предаг лист 2. и 3. СИМ-а одредишној царинској канцеларији), а следећи поступак још није започео тј. није поднесена декларација за слиједећи поступак, жељезнички превозник питање измјене уговора о превозу рјешава са царинском канцеларијом којој је роба поднесена.

Члан 36.

(Мањак и општење робе)

За недостатак, мањак и општење робе жељезнички превозник доставља записник о увиђају, чији примјерак се налази у Приручнику за теретни превоз СИТ (СИТ-СИТ), надзорној царинској канцеларији предметне жељезничке канцеларије.

ДИО ОСМИ - СПРОВОЂЕЊЕ ЦАРИНСКОГ НАДЗОРА

Члан 37.

(Спровођење надзора над употребом поступка провоза на основу папирних докумената)

- (1) Ималац одобрења води евиденције у вези са провозом робе, односно о свим започетим и свим завршеним поступцима провоза, на начин како му је прописано одобрењем за употребу поступка провоза на основу папирних докумената. Евиденције се воде на мјесту гдје поступак започиње, односно завршава и у централном обрачунском мјесту (Контрола прихода). Мјесто гдје се воде евиденције мора бити константно, познато и доступно надлежној царинској канцеларији у складу са чланом 320. Одлуке.
- (2) У централном обрачунском мјесту се, на основу Додатка I Конвенције СОТП и њених проведбених прописа, састављају и размјењују обрачуни превозних накнада са страним жељезничким управама за пошиљке које приспјевају у жељезничке станице превозника, води контрола обрачуна страних жељезничких управа за отпремљене пошиљке из жељезничких станица домаћег жељезничког превозника те контрола обрачуна других жељезничких управа за пошиљке које су транзитирале другима домаћег жељезничког превозника.
- (3) овлашћени жељезнички превозник је дужан доставити надлежној полазној царинској канцеларији и Одсјеку за поступак провоза, Групи за провјере и закључење поступка провоза и осигурање дуга у Главној канцеларији УИО при Сектору за царине:
 - а) попис извозно оцарињених пошиљки упућених из те канцеларије које нису напустиле царинско подручје,
 - б) попис провозних пошиљки упућених из те канцеларије које нису напустиле царинско подручје.
- (4) Извјештаји се достављају у папирном облику или електронским путем (Excel табела). За сваку од пошиљки у извјештају је потребно навести следеће: полазна царинска канцеларија, датум отпреме, број теретног листа СИМ, број вагона, назив робе, бруто маса робе, одредишна царинска канцеларија. Извјештаји се достављају мјесечно односно најкасније до 7-ог дана текућег мјесеца за претходни мјесец. Ако таквих пошиљки није било, то се у извјештају наводи.

- (5) Облик и садржај периодичних извјештаја прописани су Прилогом 2. овог Упутства.
- (6) У сврху надзора и контроле провоза, одобрене евиденције овлашћеног жељезничког превозника на располагању су царинском органу. На захтјев царинског органа, овлашћени жељезнички превозник учиниће доступним и пратеће превозне исправе.
- (7) Непосредан надзор над исправним спровођењем поступка провоза на основу папирних докумената спроводи надлежна полазна царинска канцеларија. Одлучи ли царинска канцеларија извршити преглед пошиљке која се креће у оквиру поступка провоза на основу папирних докумената о томе ће информисати жељезницу која је дужна осигурати провођења мјера контроле.
- (8) Посредан надзор над употребом поступка провоза на основу папирних докумената врши Група за провјере и закључење поступка провоза и осигурање дуга, која се налази у Главној канцеларији УИО при Сектору за царине, Одсеку за поступак провоза, која предузима провјере код Централног обрачунског мјеста (Контроле прихода) што укључује и контроле по методи насумичног одабира.
- (9) Ради ефикасног спровођења мјера из своје надлежности царинским службеницима из Групе за провјере и закључење поступка провоза и осигурање дуга задуженим за надзор над спровођењем поступка провоза на основу папирних докумената овлашћена жељезничка компанија ће омогућити увид у своје електронске евиденције (нпр. "Преглед кретања вагона").
- (10) У сврху квалитетног надзора царинске канцеларије активно сарађују са Групом за провјере и закључење поступка провоза и осигурање дуга, при чему Група за провјере и закључење поступка провоза и осигурање дуга координира мјере контроле употребе поступка провоза на основу папирних докумената на подручју читаве земље.
- (11) Када надлежна полазна царинска канцеларија на основу извјештаја корисника одобрења или на други начин (случај основане сумње итд.) дође до сазнања да поједина роба отпремљена у поступку провоза на основу папирних докумената није напустила царинско подручје о томе ће без одлагања дописом извјестити Групу за провјере и закључење поступка провоза и осигурање дуга ради провјере иступа, односно ради покретања поступка потраге. Поступак потраге спроводиће се тако што ће Група за провјере и закључење поступка провоза и осигурање дуга у писаном облику затражити од имаоца одобрења да достави податке о завршетку предметних провозних поступака, што укључује и доказе које посједује Централно обрачунско мјесто жељезничког превозника. Рок за доставу тих података је 28 дана.
- (12) При спровођењу поступка провјере надлежна царинска канцеларија, Група за провјере и закључење поступка провоза и осигурање дуга и овлашћени жељезнички превозник одговарајуће примјењују одредбе и обрасце прописане упутством којим је уређен поступак провјере.
- (13) Надлеже полазне царинске канцеларије ће посебно контролисати јесу ли све провозне пошиљке које су у одређеном периоду ушле у царинско подручје унесене у евиденције овлашћеног жељезничког превозника на мјесту отпреме (улаза у царинско подручје), односно одредишта (излаза из царинског подручја). Основ за такву провјеру требају бити исправе о примопредаји са жељезничким компанијама сусједних земаља. Провјере је потребно заснивати и на (не)слагању података који произилазе из усклађивања обрачуна извршених са другим жељезничким превозницима.
- (14) У случајевима када овлашћени прималац прима робу жељезницом Група за провјере и закључење поступка провоза и осигурање дуга је овлашћена, да у сарадњи са надзорном царинском канцеларијом, изврши и контролу царинских поступака спроведених са робом која је пристјела жељезницом.

Члан 38.

- (Мјере царинског надзора над робом која улази у царинско подручје и излази из њега у жељезничком промету)
- (1) Сва роба која се уноси у царинско подручје и износи из царинског подручја предмет је царинског надзора и стога подлијеже царинској провјери, па тако и робе које се крећу у склопу поступка провоза на основу папирних докумената.
- (2) Царинска канцеларија надлежна за мјесто улаза робе у царинско подручје може на основу реда возње или обавијести о доласку робе затражити предочење свих или само неких теретних листова. Предочење теретних листова може бити договорено унапред или може бити наложено након увида надлежне царинске канцеларије у евиденције жељезничког превозника. Приликом доставе теретног листа жељезнички превозник је дужан доставити и све друге царинске исправе које се односе на кретање предметних роба.
- (3) Независно од одредби из претходног става, надлежна тијела УИО могу ради накнадне контроле затражити доставу теретног листа и/или увид у евиденције које води овлашћени жељезнички превозник, што је корисник одобрења дужан учинити.
- (4) Циљ увида у теретне листове је:
- провјера одређивања роби царински одобреног поступања или употребе робе, заснованост употребе поступка провоза на основу папирних докумената,
 - провјера завршетка царинских поступака провоза,
 - провјера стварног излаза извозно опарињене робе уз примјену одредби о јединственој превозној исправи.
- (5) Ако надлежна царинска канцеларија тражи контролу робе и/или превозног средства жељезница је дужна осигурати сигуран простор и услове за провођење контроле.
- (6) Преглед робе вршиће се у случајевима кад проведена анализа ризика указује на могућност злоупотреба. Приликом вршења контрола над робама које се крећу у поступку провоза на основу папирних докумената, потребно је водити рачуна да број предузетих контрола треба бити у препорученим границама (%) контроле роба.
- (7) Приликом уласка робе у царинско подручје, односно приликом почетка поступка провоза на граничном прелазу, овлашћени жељезнички превозник је дужан водити рачуна да робе које се уносе у царинско подручје морају задовољити све прописане услове. На примјер, ако роба подлијеже инспекцијском надзору неке од инспекцијских служби (ветеринарска, фито-санитарна, санитарна и др.) жељезнички превозник је дужан, организовати да се прописане контроле надлежних служби изведу у складу са важећим прописима.
- (8) Надзор над исправном примјеном ових мјера врши царинска служба код полазне царинске канцеларије која је дужна у случају кршења прописа поступити у складу

са односним прописима, што укључује и забрану уласка робе у земљу.

ДИО ДЕВЕТИ - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 39.

(Остале одредбе)

- (1) Правила примјене редовног поступка провоза и поступка осигурања континуитета пословања (резервног поступка провоза), детаљно су описана посебним упутствима и одговарајуће се примјењују у жељезничком промету.
- (2) Код употребе редовног поступка, резервног поступка, карнета АТА, Обрасца 302, одмах по доласку робе у одредишну царинску канцеларију, превозник је дужан поднијети примјерак Прагеће провозне исправе/Провозне безбједносне исправе (карнет АТА, Образац 302, односно листове 4. и 5. ЛЦИ-а ако се користи резервни поступак), а одредишна царинска канцеларија је дужна без одлагања окончати формалности прописане за одредишну царинску канцеларију.

- (3) Приликом спровођења формалности у одредишној царинској канцеларији у редовном или резервном поступку, примјерци теретног листа СИМ користе се на начин описан у овом упутству.

Члан 40.

(Саставни дио упутства)

Прилог 1. - Захтјев за одобрење поједностављеног поступка провоза робе жељезницом,

Прилог 2. - Попис провозних пошиљки које нису иступиле из царинског подручја.

Члан 41.

(Ступање на снагу)

Ово упутство ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ", а примјењиват ће се од дана почетка примјене Одлуке о спровођењу Закона о царинској политици у Босни и Херцеговини.

Број 01-02-2-240-60/21

16. јуна 2021. године

Бања Лука

Директор
Др **Миро Цакула**

Прилог 1.

ПОДАЦИ О ПОДНОСИОЦУ ЗАХТЈЕВА:

.....
 (назив)

 (адреса и сједиште)
 Идентификациони број:
 Број:
 Датум:

УПРАВА ЗА ИНДИРЕКТНО/НЕПРАВНО ОПОРЕЗИВАЊЕ БиХ
 ГЛАВНА КАНЦЕЛАРИЈА БАЊА ЛУКА
 СЕКТОР ЗА ЦАРИНЕ

Предмет: Захтјев за одобрење поједностављеног поступка провоза робе жељезницом

1. Обраћамо се Наслову захтјева, да нам, сходно одредбама чл. 288. - 302. Одлуке о спровођењу Закона о царинској политици у Босни и Херцеговини, за робу коју превозимо жељезницом, одобри коришћење поједностављеног поступка провоза на основу товарног листа СТМ-а, прописаног одредбама чл. 319. – 330. те Одлуке.

2. Роба за коју се захтијева поједностављени поступак провоза:

.....
 (нпр. сва роба коју поносилац захтјева прима на превоз на основу СТМ-а, осим
))

3. Предложени изглед и садржај евиденције о провозу из члана 320. Одлуке, мјесто и начин вођења (ручно или компјутерски):

.....
 (навести податке о евиденцији, а уколико евиденција коју воде жељезнице за потребе њеног књиговодства омогућава контролу царинских органа, дати податке о истој)

4. Одговорне особе за спровођење поједностављеног поступка:

.....
 (име и презиме, број телефона и факса одговорне особе подносиоца захтјева за осигуравање спровођења и поштивања поједностављеног поступка провоза).

5. Измирење евентуалног царинског дуга у поступку провоза:

.....
 (дати информације о измирењу евентуалног царинског дуга)

6. Други подаци и исправе који могу утицати на одлучивање о захтјеву:

.....

7. Број и попис прилога, укључујући и доказе о испуњавању услова из члана 289. став (4) Одлуке и о уплати административне таксе:

.....

Подносилац захтјева

М.П.

(потпис)

Прилог 2.

Попис провозних пошиљки које нису иступиле из царинског подручја

Р.бр.	Полазна канцеларија	Датум отпреме	Број теретног листа СИМ	Број вагона	Назив робе	Бруто маса робе	Одредишна канцеларија

Попис извозних пошиљки које нису иступиле из царинског подручја

Р.бр.	Полазна канцеларија	Датум отпреме	Број теретног листа СИМ	Број вагона	Назив робе	Бруто маса робе	Одредишна канцеларија